

- Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj
- Spolugestor: Ministerstvo financí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo dopravy
- Zpracovali: Ing. Václav Krtička (vaclav.krticka@mmr.gov.cz), Ing. Michaela Zdobinská (michaela.zdobinska@mmr.gov.cz), Ing. Šárka Fojtíková (sarka.fojtikova@mmr.gov.cz) ve spolupráci s ostatními věcně příslušnými gestory
- Schválil: Mgr. Stanislav Schneider
- Datum: 16. 6. 2026
- Verze: 5

Rámcová pozice (Stanovisko pro Parlament ČR)

Projednávaná věc

Název dokumentu česky

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov a námořní problematiku, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a kterým se mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509

Název dokumentu anglicky

Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the European Fund for economic, social and territorial cohesion, agriculture and rural, fisheries and maritime, prosperity and security for the period 2028–2034 and amending Regulation (EU) 2023/955 and Regulation (EU, Euratom) 2024/2509

Zaužívaný zkrácený název

Nařízení o Evropském fondu a NRPP

Identifikační čísla dokumentů

- Referenční číslo dokumentu: 2025/ST/11815
- Číslo dokumentu Evropské komise: COM(2025) 565 final
- Interinstitucionální číslo: 2025/0240 (COD)

Přípravný orgán Rady

- Ad hoc pracovní skupina k víceletému finančnímu rámci (národní a regionální partnerské plány) – B.25.A
- Rada pro obecné záležitosti

Procedurální otázky

Právní základ

- Článek 174 Smlouvy o fungování EU (SFEU) zavazuje EU k podpoře hospodářské, sociální a územní soudržnosti
- Články 176, 177 a 162 SFEU zřizují Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti a Evropský sociální fond a definují jejich příslušné cíle
- Články 38 a 42(3) SFEU zmocňují EU k vymezení a provádění společné zemědělské politiky (dále jen SZP) a společné rybářské politiky (dále jen SRP)
- Článek 39 SFEU stanoví cíle SZP, mezi které patří zvýšení zemědělské produktivity, spravedlivá životní úroveň zemědělské komunity, stabilizace trhů, zajištění dostupnosti dodávek a toho, aby se tyto dodávky dostaly ke spotřebitelům za rozumné ceny
- Článek 42 SFEU umožňuje EU určit rozsah, v jakém se pravidla EU o hospodářské soutěži a státní podpoře vztahují na produkci a obchod se zemědělskými produkty uvedenými v příloze I SFEU
- Článek 175 SFEU uvádí strukturální fondy, které podporují dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti – Evropský zemědělský orientační a záruční fond, orientační sekce; Evropský sociální fond; Evropský fond pro regionální rozvoj
- Článek 177 SFEU stanoví, že „Evropský parlament a Rada [...] vymezí úkoly, prioritní cíle a organizaci strukturálních fondů, což může zahrnovat seskupení fondů.“

Postup projednávání

Řádný legislativní postup.

Hlasovací procedura

Kvalifikovaná většina.

Určité části nařízení jsou zařazeny do vyjednávacího balíčku (tzv. negoboxu) a budou projednávány na úrovni Evropské rady. O těchto částech bude rozhodnuto jednomyslně.

Stupeň priority pro ČR

Národní priorita

Popis problematiky, včetně stadia projednávání

Cílem tohoto návrhu nařízení je zřízení Evropského fondu pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov a námořní problematiku, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 (dále jen Fond), který by měl přispět ke zlepšení soudržnosti mezi prioritami EU a vnitrostátními a regionálními opatřeními.

Ustanovení uvedená v návrhu nařízení by měla podle Evropské komise (dále jen EK) **zjednodušit a zefektivnit systém implementace fondů a reagovat na nově vznikající politické priority.** Dále jsou v návrhu nařízení stanovena pravidla pro čerpání prostředků z Fondu a obsah Národního a regionálního partnerského plánu (dále jen NRPP). Specificky jsou také upravena pravidla pro oblast SZP a rybářství.

Provádění Fondu bude monitorováno prostřednictvím výkonnostního rámce platného pro víceletý finanční rámec na období 2028–2034, který je detailně popsán v samostatném

návrhu nařízení o výkonnostním rámci. **Celková alokace pro NRPP je stanovena ve výši 865 mld. EUR**, z toho na SZP a rybářství (podpora příjmů) je vyčleněno 295,7 mld. EUR, na hospodářskou, územní a sociální kohezi včetně rybolovu, venkovských komunit a cestovního ruchu je vyčleněno 453,0 mld. EUR, pro potřeby Interreg je vyčleněno 10,3 mld. EUR, pro migraci, řízení hranic a bezpečnost je vyčleněno 74 mld. EUR (z toho 34,2 mld. EUR v rámci NRPP, 25,2 mld. EUR v rámci Nástroje EU, 14,7 mld. EUR pro decentralizované agentury Frontex a Europol mimo alokaci pro NRPP).

Hlava I – Obecná ustanovení

Fond sdružuje evropské fondy a je zřízen na období 2028 až 2034. Hlava I **definuje obecné cíle, doplněné o specifické cíle seskupené do pěti pilířů**. EK a členské státy (dále ČS) by měly **připravit NRPP a plán Interreg v rámci sdíleného řízení**. V této části jsou definovány horizontální zásady, včetně povinnosti ČS dodržovat při provádění Fondu zásady právního státu a Listinu základních práv EU, včetně zásady „nezpůsobovat významnou újmu“ a rovnost žen a mužů. EK a ČS jsou povinny **zajistit koordinaci a synergie mezi Fondem a dalšími programy a nástroji EU**, včetně Evropského fondu pro konkurenceschopnost. Každý ČS by měl v souladu se zásadou víceúrovňové správy a přístupem zdola nahoru připravit a realizovat NRPP.

Hlava II – Finanční rámec

V této části je stanovena **finanční obálka Fondu na období 2028 až 2034**. Dále jsou stanovena pravidla týkající se dodatečných zdrojů a jejich využití, výše příspěvků, které má ČS poskytnout na zajištění rozpočtové záruky, na financování finančního nástroje nebo na jakékoli částky nevratné podpory v kombinaci s rozpočtovou zárukou nebo finančním nástrojem apod. Z Fondu může být z podnětu EK **podporována technická a administrativní pomoc při provádění NRPP a plánu Interreg**. Z podnětu ČS pak může Fond podporovat opatření nezbytná pro účinné provádění Fondu. **Rozdělení finančních prostředků mezi ČS** v rámci Fondu bude provedeno v souladu s metodikou uvedenou v příloze I. ČS budou mít během fáze provádění flexibilitu, aby mohly reagovat na krize a nepředvídané okolnosti. Definována jsou **pravidla pro rozpočtové závazky, zrušení jakékoliv částky v NRPP a plánu Interreg**, včetně procedurálních kroků v případě zrušení závazku. ČS by měly mít možnost získat předběžné financování. Na žádost ČS může EK dotyčnému ČS poskytnout půjčku na provádění jeho NRPP. Dále je stanovena **minimální míra národního příspěvku** na odhadované náklady opatření NRPP.

Hlava III – Národní a regionální partnerské plány

Tato část stanovuje povinnost ČS předložit EK ke schválení NRPP připravený ve spolupráci s partnery. Po kladném posouzení by EK měla předložit návrh prováděcího rozhodnutí Rady. V průběhu období mohou ČS požádat o změnu NRPP dle podmínek nařízení. Stanovena jsou také pravidla pro předložení pozměněných NRPP v rámci přezkumu v polovině období do 31. března 2031.

Hlava IV – Nástroj EU (Facilita EU)

Nařízení zřizuje **nástroj EU pro zvýšení flexibility a řešení nepředvídaných krizí**. Nástroj bude pokrývat opatření Unie a rezervu pro nové výzvy a priority („rozpočtová rezerva“). Nástroj EU může být proveden ve formě rozpočtových záruk, finančních nástrojů a operací kombinovaného financování, nebo za účasti třetích zemí či podpory činností ve třetích zemích

a ve vztahu k nim nebo dalších subjektů v rámci přímého a nepřímého řízení. Stanoveny jsou také cíle a činnosti, které mají být podporovány spolu s příslušnými kroky pro činnosti EU. Specifikovány jsou případy, kdy by měla být použita částka přidělená na rozpočtovou rezervu, včetně stanovení toho, že ČS mohou v případě krizových situací požádat o změnu svých NRPP.

Hlava V – Společná zemědělská politika

Vzhledem k návrhu na **začlenění SZP a SRP do NRPP**, dochází také k přesunu některých částí těchto dosud samostatných fondů (a taky plánů) do tohoto nařízení. V případě SZP nově již nebude existovat samostatné tzv. horizontální nařízení, které se věnovalo financování, řízení a sledování politiky. Tyto části jsou nyní řešeny v rámci nařízení k NRPP. Jedná se zejména o integrovaný administrativní a kontrolní systém, fungování platebních agentur či kontrolní systém obecně. Mimo to pak nařízení obsahuje Hlavu V, která se vyloženě týká pouze SZP. Ve svých třech kapitolách tato část textu mimo jiné řeší **typy intervencí SZP, zvláštní ustanovení pro tyto intervence, monitorování a krizové platby pro zemědělce**. Řada dalších oblastí, která byla dříve pro SZP řešena samostatně, je nyní vzhledem k nové struktuře řešena horizontálně. Ať už jde o auditní pravidla, pozastavení plateb či jejich korekce.

Hlava VI Nejvzdálenější regiony

Nařízení stanoví, že dotčené ČS vypracují jako součást svého NRPP **akční plán pro každý ze svých nejvzdálenějších regionů**. Nařízení stanoví pravidla týkající se zvláštního režimu zásobování zemědělskými produkty uvedenými v příloze I SFEU a podpory místních zemědělských produktů.

Hlava VII – Řízení plánu

ČS by měly pro NRPP **určit jeden nebo více řídicích orgánů** (dále jen ŘO), **jednu nebo více platebních agentur a jeden nebo více auditních orgánů**, které by měly splňovat stanovené klíčové požadavky. Pokud ČS určí více než jeden ŘO, měl by zřídit **koordinační orgán**. Nařízení definuje funkce koordinačního orgánu, ŘO, platební agentury a auditního orgánu. ČS by měly zřídit **jeden nebo více monitorovacích výborů** pro jednu nebo více kapitol NRPP. Pokud bude zřízeno více než jeden monitorovací výbor, ČS by měl rovněž zřídit koordinační výbor, který zajistí přehled a sledování provádění.

Hlava VIII-IX není v nařízení uvedena.

Hlava X – Řízení a finanční pravidla

V této části jsou specifikována vhodná opatření na ochranu finančních zájmů EU a dodržování platných právních předpisů. ČS by měly EK do 15. února každého roku následujícího po roce 2028 předložit **balíček dokumentů o ujištění**. Dále jsou vymezeny **odpovědnosti EK, definován přístup jednotného auditu, stejně tak i odpovědnosti EK a ČS**, pokud jde o shromažďování a zaznamenávání údajů a transparentnost. Zavádí se také kontrolní systém pro správu zemědělských podniků a SRP. Nařízení stanoví pravidla pro platby, včetně podávání a posuzování žádostí o platby, lhůt a přerušení lhůty pro platby, pozastavení plateb, finančních oprav EK, udržitelnosti, zpětných změn a integrovaného administrativního a kontrolního systému.

Hlava XI – Specifický typ podpory

Nařízení stanoví pravidla pro ČS, které chtějí do NRPP zahrnout stávající nebo nově vytvořené **finanční nástroje** prováděné přímo ŘO nebo na jeho odpovědnost. Stanoveny jsou také úkoly

spojené s řídicími kontrolami a audity finančních nástrojů, pravidla pro řídicí kontroly a audity pro subjekty posuzované ex ante jako příjemce. Uvádí se také, že ČS by měly **podporovat iniciativy místní spolupráce, včetně integrovaného územního a městského rozvoje, komunitně vedeného místního rozvoje a podpory v rámci iniciativy LEADER**. V této části jsou také stanovena pravidla pro používání zjednodušených forem podpory pro příjemce. ČS mohou podporovat také fázované projekty, pokud splňují příslušné podmínky.

Hlava XII – Sociálně klimatický fond a Modernizační fond

Je navrženo, aby řízení **Sociálně klimatických plánů bylo od roku 2028 začleněno pod NRPP**. EK navrhuje, aby v zájmu posílení synergií a konzistence ČS, které využívají podporu z Modernizačního fondu (tedy včetně ČR), zajistily soulad mezi investicemi financovanými v rámci jejich Plánů národních programů reforem a investicemi předloženými investičnímu výboru Modernizačního fondu.

Hlava XIII – Institucionální a závěrečná ustanovení

Tato část obsahuje ustanovení týkající se **pravidel platných pro podniky, pravidel veřejné podpory a možných odchylek od těchto pravidel**. Mění se také ustanovení finančního nařízení, které se týkají pravidel sdíleného řízení.

Přílohy

Nejzásadnější přílohou nařízení je metodika výpočtu finančního příspěvku EU pro každý ČS podle čl. 10, dále pak metodika výpočtu minimálního objemu prostředků pro méně rozvinuté regiony. Dále jsou stanoveny: metodika výpočtu finančního příspěvku EU pro plán Interreg; klíčové požadavky na systém řízení, kontroly a auditu; vzor pro NRPP; metodika pro příspěvek k sociálním cílům; metodika pro územní distribuci plánu; kritéria pro posouzení naplnění milníků a cílů; podávání zpráv o průběhu implementace opatření NRPP; vzor pro predikce žádostí o platby; vzor žádosti o platbu; vzor prohlášení; vzor výročního auditního stanoviska; určení míry plošných finančních oprav; opatření EU podporovaná prostřednictvím nástroje EU; SFC2028: systém elektronické výměny dat mezi ČS a EK a domácí podpora dle WTO. Pozornost zasluhuje také příloha XV „Opatření Unie podporovaná prostřednictvím nástroje EU“. Jde o jediný indikátor, kdy všechny dosavadní či nově plánované aktivity koordinované centrálně mohou být zahrnuty do rozpočtové kapitoly nástroje EU.

Pozice ČR

ČR bude usilovat o posílení role politiky soudržnosti a o její jasné vymezení v rámci obecných cílů uvedených v nařízení tak, aby i nadále zůstala samostatnou, viditelnou a cílenou politikou zaměřenou na snižování regionálních rozdílů a podporu vyváženého územního rozvoje s adekvátní alokací.

ČR oceňuje snahu EK o integrovaný a zjednodušený rámec pro čerpání evropských fondů v období 2028–2034. Na druhou stranu upozorňuje na značná rizika revoluční změny, kdy měníme stávající funkční systém a architekturu fondů. ČR bude usilovat o to, aby byla rizika nového modelu pečlivě zhodnocena, minimalizována a vhodná řešení promítnuta do relevantní legislativy.

ČR upozorňuje na **nadměrné využívání delegovaných aktů** v návrhu nařízení EK, které značně rozšiřují pravomoci EK bez dostatečného zapojení ČS. ČR trvá na tom, aby jejich použití bylo výjimečné, řádně odůvodněné a aby se netýkalo zásadních prvků nařízení. ČR proto bude žádat o omezení rozsahu využití delegovaných aktů tak, aby nedocházelo k

přenášení klíčových legislativních prvků mimo standardní legislativní proces, kde jsou významně omezeny možnosti ČS ovlivnit podobu těchto aktů.

ČR si je vědoma toho, že **určité části nařízení NRPP jsou součástí širší politické dohody na úrovni premiérů/hlav ČS a jsou vloženy do tzv. „závorek“**. Diskuse k těmto částem a vyjednávání jejich podoby bude probíhat v rámci **vyjednávacího balíčku (tzv. negoboxu)** na k tomu určených platformách – ad hoc pracovní skupina k víceletému finančnímu rámci, COREPER II a Evropská rada. Pozice k těmto částem je výchozím bodem pro tato jednání. ČR bude v tomto kontextu důrazně prosazovat, aby ustanovení obsažená v negoboxu netříštila jednotlivé články nařízení a nevytvářela umělé procesní bariéry, které fakticky znemožňují smysluplné a strukturované vyjednávání jednotlivých článků a nařízení.

Klíčové priority ČR pro vyjednávání nařízení k NRPP

□ Rozpočet a alokace

Pro ČR je **jednou z klíčových priorit** ve vyjednávání Víceletého finančního rámce 2028–2034 (dále jen VFR) **zajištění odpovídajícího rozpočtu na Fond a NRPP, včetně dostatečných zdrojů pro jednotlivé politiky realizované v jejich rámci**.

ČR vítá stanovení minimálních alokací pro jednotlivé ČS na SZP, SRP, méně rozvinuté regiony a oblasti vnitřních věcí. V rámci alokace na zemědělství požaduje ČR oddělené a explicitně stanovené minimální finanční prostředky také pro oblast rybolovu a akvakultury. Zároveň ČR vítá oddělení a explicitní stanovení finančních prostředků pro oblast vnitřních věcí. Současně ČR bere na vědomí návrh EK na stanovení minimální podpory pro venkovské oblasti a akceptuje její poměrové zacílení na oblasti, které mají meziresortní přesah.

ČR podporuje návrh EK na možnost alokovat část prostředků z flexibilní částky do národní obálky pro SZP včetně podpory opatření ve venkovských oblastech ještě před střednědobou revizí (tzv. mid-term review).

ČR odmítá stanovování dalších finančních obálek pro specifické oblasti a fondy a zdůrazňuje nutnost zachování dostatečné flexibility. Současně ČR nesouhlasí se snižováním alokace politiky soudržnosti ve prospěch jiných politik.

Co se metodiky výpočtu alokace týče, ČR bude prosazovat takové ukazatele, které budou jednoduché, přehledné a nebudou ČR v rámci výpočtů alokace znevýhodňovat. Z hlediska národní obálky pro NRPP bude pro ČR vzhledem k propadu její alokace v období 2028-2034 ve srovnání s obdobím 2021-2027 (největší z ČS, o 19,4 %) zásadní **existence a zachování záchranné sítě** na adekvátní úrovni (tj. ideálně navýšení z aktuálně navržených 80 %).

Obecně se **ČR staví velmi opatrně a rezervovaně k jakémukoli dluhovému financování** v rámci NRPP. V případě, že by tato možnost byla zachována, bude pro ČR klíčové zajistit, aby půjčky EK neohrožily kredibilitu a rating EU, byl zachován dostatečný prostor na případné financování náhlých neočekávaných událostí a potřeb, byl zajištěn přísný dohled ze strany EK a případně i zpřísněna pravidla pro zamezení koncentrace.

□ Nástroj EU (EU Facilita)

ČR bere na vědomí nový Nástroj EU (EU Facilitu), který má poskytnout další manévrovací prostor pro přizpůsobení se nově vznikajícím prioritám na úrovni EU, které vyžadují koordinovanou akci. EU Facilita má doplnit implementaci NRPP na národní a regionální úrovni

a zároveň pomáhat ČS s rychlou reakcí na krizové situace. **ČR bude trvat na tom, aby proces poskytování prostředků z Nástroje EU (EU Facilita) byl transparentní, jednoduchý a rychlý.** Současně bude usilovat o to, aby připravované implementační akty v rámci tohoto nástroje byly řádně komunikovány s ČS. **Není přijatelné, aby EK měla v tomto směru neomezenou pravomoc.** ČR bude vyžadovat po EK způsob zapojení ČS, představu EK o rozložení čerpání v průběhu implementace VFR a přehled dosavadních programových titulů a jejich finančních alokací přesouvaných nově pod tento nástroj.

ČR vnímá NRPP jako dlouhodobý strategický nástroj pro řešení potřeb území ČS. NRPP se nesmí stát pouze krizovým nástrojem. Proto bude ČR usilovat o to, aby v případě krizových situací byly využity primárně zdroje Nástroje EU (EU Facilita) jako první možnost volby, nikoliv NRPP. ČR nesouhlasí s navrženým pořadím kroků v rámci tzv. kaskádového mechanismu a bude požadovat jeho úpravu.

Stejně tak je pro ČR důležité, aby nastavení nově navrhovaného nástroje **Unity Safety Net** bralo v potaz také stále častěji se opakující negativní dopady klimatických jevů na zemědělství a související rostoucí finanční nároky. ČR proto bude prosazovat, aby tento nástroj kopíroval současné nastavení zemědělské rezervy, kterou ČR opakovaně využila. Pro ČR je zásadní, aby si členské státy zachovaly primární odpovědnost za své Plány – rozhodnutí o jejich změně by proto mělo být jejich vlastním rozhodnutím, a nikoli povinností.

□ **Propojení politik**

ČR je přesvědčena, že sjednocení rozdílných politik, tj. politiky soudržnosti, politiky vnitřních věcí, společné zemědělské a rybářské politiky do jednoho regulačního rámce by mohlo vést k nepředvídaným komplikacím vzhledem k jejich rozdílným pravidlům a cílům. **ČR proto bude při vyjednávání VFR upřednostňovat, aby tyto politiky zůstaly funkčně (a v případě SZP maximálně legislativně a rozpočtově) oddělené v rámci NRPP, a bylo tak zajištěno jejich účinné provádění.**

ČR dále nesouhlasí s tím, aby specifická ustanovení k SZP/SRP byla součástí tohoto nařízení a navrhuje jejich přenesení do nařízení k SZP/SRP tak, aby mohla být projednávána separátně v rámci vyjednávání AGRI Rady a jejich pracovních skupin. Z tohoto důvodu bude ČR požadovat přesun minimálně následujících článků (článek 4 odst. 3 písm. c)); (článek 4 odst. 9 písm. c)); (článek 4 odst. 14 až 17, 22, 23); článek 7 odst. 3; článek 35 odst. 1-12; články 36-48; článek 57; článek 59; článek 62; článek 70; článek 77; článek 84; článek 85 a Přílohy XVII z NRPP do nařízení k SZP/SRP.

□ **Výkonnostní model**

ČR zůstává ostražitá, pokud jde o zavedení nového způsobu proplácení prostředků na základě výkonu. Rizika výkonnostního modelu zahrnují zejména problémy s přílišným zaměřením na krátkodobé výsledky na úkor dlouhodobé strategie, nejisté financování a administrativní zátěž spojenou s nastavením, dokladováním a kontrolou milníků a cílů.

Proto bude ČR usilovat o úpravu nařízení takovým způsobem, aby byla snížena míra výše uvedeného rizika, zajištěna plynulost a předvídatelnost finančních toků a snížena související rizika pro státní rozpočet. Vzhledem k fázi projednávání návrhu nařízení a nedostatečné podpoře ze strany jiných ČS **nebude ČR nadále usilovat o zachování flexibility při vykazování pokroku v plnění závazků z NRPP, tzn. zachování možnosti uplatnění principu vykazování finančních částek odpovídajících způsobitelným výdajům (tzv. nákladový model).**

ČR navrhuje zrušení článku 77, odst. 1. písm. (b). Co se týče článku 78 ČR navrhuje **snížení stanovené hranice** pro využití zjednodušeného vykazování / financování nesouvisejícího s náklady (dále jen ZMV/FNN) a **podrobnější rozpracování** této oblasti v rozsahu stávajícího obecného nařízení. ČR dále navrhuje **zrušení této povinnosti pro operace podporované v rámci SZP a SRP** a ponechání využití ZMV/FNN na rozhodnutí ČS, a to zejména s ohledem na počet a odlišnost plánovaných aktivit.

V oblasti vykazování pokroku v implementaci opatření („Measures“) v NRPP (Příloha IX) navržená struktura neodpovídá struktuře NRPP z Přílohy V. **ČR požaduje šablonu k NRPP upřesnit, specifikovat způsob plnění (číselně/textově) a textaci uvést do souladu s návrhem nařízení k výkonnostnímu rámci.** Šablona monitorování musí být plně sladěna s logikou NRPP a co nejjednodušší, aby se předešlo duplicitám, a zvláště pak s důrazem na zbytečnou administrativní zátěž. ČR apeluje na **včasné vydání klíčových pokynů nezbytných pro správné nastavení NRPP** (např. ke kalkulaci nákladů tzv. „costingu“ a podrobných definic indikátorů v Příloze I Nařízení o výkonnostním rámci).

□ **Obecné a specifické cíle (články 2–3)**

ČR považuje za klíčové, aby ČS měly dostatečnou flexibilitu při určování investičních priorit v rámci NRPP, a bude usilovat o prosazení této volnosti. ČR oceňuje, že návrh nařízení reflektuje obranu jako nově identifikovanou prioritu **v souladu se strategickou vizí zveřejněnou v Bílé knize o obraně z března 2025 a vítá možnost využít finanční prostředky na podporu a posílení obranyschopnosti členských zemí EU.**

ČR žádá o doplnění článku 2 a 3 tak, aby výslovně umožnil opatření v oblasti **vnitřní bezpečnosti, migrace, azylu a správy hranic a vízové politiky.** Uvedení pouze specifických cílů týkajících se obrany, bezpečnosti a připravenosti na krize a katastrofy, je velmi zužující a zmatečné a ani zdaleka nepostihuje skutečné oblasti podpory definované v dotčených třech návrzích nařízení týkajících se politiky vnitřních věcí. Absence této oblasti mezi obecnými cíli zcela, je pak zásadním nedostatkem. Přestože je v návrhu nařízení opětovně (po vyloučení v období 2021–2027) podporováno budování administrativních kapacit, **ČR bude usilovat o to, aby byl tento koncept rozšířen i na potřebné budování absorpční kapacity.** Pro ČR je klíčové zaměřit se na podporu žadatelů v problémových regionech vymezených zejména ve Strategii regionálního rozvoje. Z hlediska velikostní struktury by se opatření měla zaměřit především na menší obce či menší žadatele obecně, protože jejich možnosti připravit dostatečné množství kvalitních projektů jsou ve srovnání s většími subjekty jen omezené.

ČR vítá rozhodnutí zaměřovat se na regionální nerovnováhu a soustředění podpory na nejméně zvýhodněné regiony. **ČR se proto zavazuje, že bude pokračovat v transformaci regionů se strukturálními problémy.**

□ **Horizontální principy a podmínky (články 7–9)**

ČR může v zásadě souhlasit s horizontálními principy vyjmenovanými v článku 7 odst. 1 až 4, ale bude požadovat, aby **jejich aplikace byla přiměřená a reflektovala specifika jednotlivých sektorů,** zejména zemědělství (viz článek 7 odst. 3), kde je potřeba vyhnout se duplicitním nebo nadbytečným povinnostem.

ČR bude nadále požadovat vyjasnění ohledně vazeb mezi čl. 7 odst. 2 a čl. 7 návrhu nařízení o výkonnostním rámci.

K otázce synergií podle článku 7 odst. 5 má **ČR** zájem o zajištění efektivních synergií mezi Fondem a dalšími nástroji Unie, přičemž **upozorňuje na nutnost definice rozhraní mezi nástroji. ČR v tomto kontextu upozorňuje i na potenciální tematické překryvy mezi navrženým Fondem a mj. Evropským fondem pro konkurenceschopnost**, které mohou způsobit obtíže při zamezení dvojího financování. Zároveň upozorňuje i na to, že dvojímu financování nelze v některých případech zamezit bez znalosti podkladových dokumentů, případně souvisejících výdajů. ČR požaduje jasně stanovit pravidla pro ověřování dvojího financování, tj. úroveň, na které probíhá (fáze nacenění milníků a cílů, fáze realizace operací – výstupů/výdajů) a v jakém rozsahu.

Z pohledu **horizontálních podmínek** navrhuje EK podstatnou změnu systému kondicionalit oproti základním podmínkám pro období 2021–2027. Byť v principu může ČR souhlasit s návrhem na zavedení horizontálních podmínek, text obou článků **postrádá vymezení povinností ČS při naplňování podmínek**, např. formou kritérií pro hodnocení naplňování podmínek nebo definice porušení. **ČR bude upozorňovat na nutnost nastavení přímé vazby mezi podmínkami a financováním**, což z textu nařízení jasně nevyplývá. Podmínky by se měly vztahovat pouze k implementaci NRPP. V případě podmínky k zásadám právního státu se rovněž ČR vymezuje vůči potenciálně duplicitnímu mechanismu a žádá o vysvětlení vazby mezi tímto návrhem nařízení a nařízením 2020/2092, které právě zavádí makrokondicionalitu ve vazbě na otázky právního státu.

□ **Technická pomoc (článek 13)**

ČR vnímá TP jako klíčový nástroj pro přípravu a úspěšnou implementaci nového komplexního NRPP. **Princip paušální sazby pro TP proto ČR vítá jako zjednodušení, avšak bude prosazovat navýšení, aby pokryla zvýšené náklady na přípravu a koordinaci NRPP.**

Zároveň **ČR zásadně trvá na tom, aby financování TP bylo stabilní a předvídatelné**, a aby se již vynaložené prostředky na implementaci NRPP nemusely zpětně vracet, jak navrhuje EK v článku 13, odst. 3. Pro zajištění funkčnosti celé implementační struktury **ČR podporuje princip vyváženého a spravedlivého rozdělení prostředků na TP mezi jednotlivé kapitoly NRPP.**

□ **Finanční rámec (články 10–20)**

ČR bude usilovat o snížení částky flexibility pod navržených 25 % alokace. Současně bude prosazovat zachování povinnosti přidělit tuto částku příslušnému ČS.

ČR bude prosazovat prodloužení lhůty pro uplatnění pravidla dekomitmentu (ideálně na pravidlo n+3) a upřesnění pravidel, podle kterých se případný dekomitment dotkne jednotlivých kapitol NRPP, resp. plánu Interreg.

ČR nesouhlasí s pravidlem, podle kterého by záloha pro rok 2028 nebyla přidělena, pokud by nedošlo ke schválení NRPP prováděcím rozhodnutím Rady do 31. července 2028, a bude prosazovat vyplacení této tranše bezodkladně po schválení NRPP, případně spolu se zálohami na další roky. Dále ČR navrhuje do tohoto ustanovení doplnit termín, ve kterém mají být zálohy ze strany EK ČS vyplaceny, obdobně jako je tomu v nařízení EU 2021/1060.

Zejména v případě přechodu na výlučný výkonnostní model bude **ČR usilovat o vyjasnění pravidel národního spolufinancování**, přičemž bude v této oblasti prosazovat stanovení zvláštních pravidel pro intervence Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, intervence v oblasti sociální soudržnosti a ochrany posílení základních práv, demokracie,

vlády práva a hodnot Unie a taktéž pro opatření v oblasti vnitřních věcí. ČR bude dále prosazovat stanovení maximálního finančního příspěvku Unie na odhadované náklady na opatření NRPP namísto původně navrženého minimálního příspěvku ČS, vyjma intervencí SZP.

□ Národní a regionální partnerský plán a jeho schvalování (články 21–25)

ČR nesouhlasí s textací, že NRPP má efektivně řešit všechny nebo významný počet výzev vyplývajících z Evropského semestru (dále jen ES) a specifických doporučení Rady, dokumentů a strategií pro oblast vnitřních věcí. ČR nezpochybňuje, že řada z uvedených výzev bude v NRPP zahrnuta, ale je proti takto přísnému nastavení a svázání NRPP, neboť některé tyto výzvy je pro ČS efektivnější řešit mimo NRPP s využitím národních zdrojů. **ČS by tak měl v NRPP identifikovat, které jeho části přímo či nepřímo plní uvedené výzvy a další relevantní dokumenty, nikoliv být jimi zcela svázán.**

ČR, na základě zkušeností z období 2021–2027, považuje stanovených min. 43 % alokace NRPP na klima za příliš ambiciózní a bude usilovat o jeho snížení.

ČR bude s ohledem na administrativně a časově náročný proces revizí NRPP usilovat o omezení zapojení Rady EU do schvalování změn NRPP v případě změn v seznamu opatření (list of measures). S Zapojení Rady (a schválení Radou) navrhuje ČR ponechat pouze v případě, že by změněný/upravený NRPP nově obsahoval půjčky ČS, případně došlo ke změně celkového příspěvku Unie.

ČR bude požadovat maximální flexibilitu a zjednodušení při procesu změn NRPP.

□ Společná zemědělská politika (články 35–45)

ČR obecně vnímá pozitivně výčet intervencí, na základě, kterých bude mít ČS možnost flexibilně zvolit vhodná opatření k řešení potřeb (článek 35). Nicméně k řadě konkrétních znění u jednotlivých odstavců má ČR určité výhrady; zejména k míře podpory u investic ve vazbě na životní prostředí (zde požadujeme možnost 100% podpory) či k míře národního spolufinancování u sektorových intervencí. Součástí SZP by rovněž měla být všechna opatření a intervence, jako tomu je ve stávajícím období, tedy včetně potravinářského sektoru a pozemkových úprav.

ČR zásadně nesouhlasí s povinným zavedením maximální a minimální plánované průměrné podpory na hektar u degresivní podpory příjmu. Takovéto vymezení jde proti principu deklarované subsidiarity a flexibility pro ČS a nelze tak zajistit kontinuitu se stávajícím obdobím a očekáváním zemědělců. U nástrojů, které jsou zacíleny na podporu příjmu, by ČS měly mít možnost nastavit vlastní podmínky a reflektovat tak národní specifika.

Řada ustanovení ve vazbě na klasifikaci zemědělských postupů a použití pravidel WTO musí být dále vysvětlena, a to s ohledem na správnou volbu kalkulace plateb.

Zároveň ČR považuje za nezbytné zajistit kontinuitu podpor a požaduje zajištění alespoň jednoletého přechodného období.

□ Řízení plánu (články 49 a 50)

ČR bude trvat na tom, aby nařízení jednoznačně vymezilo kompetence a činnosti jednotlivých institucí zapojených do implementace NRPP, aby se předešlo právním nejasnostem, překryvům a zbytečné složitosti.

ČR bude prosazovat využití stávajících osvědčených struktur v ČS a respektování jejich legislativního prostředí. ČR požaduje, aby koordinační úkoly definované v článku 50 mohly být svěřeny do pravomoci více subjektů s podmínkou, že za každý úkol musí být zodpovědný jeden subjekt dle institucionálního uspořádání ČR.

ČR trvá také na doplnění oblasti vnitřních věcí do výčtu orgánů v článku 49 odst. 2, neboť na ně platí stejná pravidla jako u ostatních částí NRPP. ČR souhlasí s přiměřeným rozdělováním prostředků mezi kapitoly NRPP, ale trvá na tom, aby konkrétní finanční toky byly řízeny na národní úrovni.

□ Monitorovací opatření (články 54-56)

ČR podporuje možnost vzniku více monitorovacích výborů a jednoho koordinačního výboru na národní úrovni. **ČR bude trvat na tom, aby monitorovací výbory řešily záležitosti týkající se kapitol NRPP a koordinační výbor se zabýval horizontálními tématy, monitorováním a evaluacemi plánu, řízením rizik na úrovni NRPP a jeho změnami. ČR bude usilovat o to, aby koordinační výbor měl možnost požádat monitorovací výbor o přezkoumání rozhodnutí, pokud má jeho rozhodnutí dopad na implementaci NRPP jako celku.** V opačném případě ČR považuje zřízení koordinačního výboru za čistě formální řešení a nadbytečnou administrativní zátěž.

ČR nesouhlasí s tím, aby byli členové výboru vybíráni formou „veřejné procedury“ z důvodu značné administrativní zátěže. ČR rovněž **požaduje, aby schvalování strategií územního rozvoje probíhalo na územní, nikoli národní úrovni.**

□ Odpovědnost ČS a funkce ŘO (článek 51 a 58)

V rámci článku 51, který stanovuje odpovědnosti řídicích orgánů, ČR navrhuje upravit textaci tak, že při posuzování plnění milníků a cílů se nebude vyžadovat, aby řídicí orgán v rámci kontrol **ověřoval podkladové náklady operací**, a vypouští se vazba na management declaration, aby bylo jednoznačné, že rozhodující je dosažení milníků a cílů a nikoli nákladové ověřování jednotlivých operací, tedy aby postup zohledňoval výkonnostně orientovaný model. ČR považuje dále za nezbytné, aby v textu tohoto článku byla zakotvena povinnost řídicích orgánů **včas poskytovat informace** orgánu vykonávajícímu koordinační funkci pro zajištění řádné koordinace NRPP. Dále navrhuje doplnit odpovědnost za evaluace a komunikační rámec.

V nařízení se zmiňuje potřeba ochrany finančních zájmů EU, například zabráněním dvojího financování. **ČR za tímto účelem apeluje na EK, aby do nadcházejícího programového období odzkoušela a připravila nástroj Arachne+** (článek 36 odst. 2, písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, /dále jen „nařízení (EU, Euratom) 2024/2509“).). Od nástroje Arachne+ ČR očekává, že bude mít i další funkcionality týkající se řídicí kontroly – tj. vedle dvojího financování i ověřování střetu zájmů, napojení na země, na které jsou uvaleny sankce a dále například pletichy ve veřejných zakázkách. V rámci zjednodušování procesů a snižování administrativní zátěže ČR navrhuje zjednodušení **nahlašování do systému Komise pro řízení nesrovnalostí (IMS)** zavedením **prahové hodnoty 10 000 EUR** podílu EU pro povinné hlášení podezření na nesrovnalosti, čímž se zachová přiměřená ochrana rozpočtu EU.

ČR považuje navrženou lhůtu 10 let uvedenou v článku 58 odst. 2 písm. i) **za nepřiměřenou a bude trvat na jejím výrazném zkrácení** nebo úpravu referenčního okamžiku, ke kterému se lhůta váže.

Dále je dle ČR nutné v textu výslovně uvést, že pokud porušení právních předpisů nemá vliv na splnění milníků a cílů, **nebude toto porušení právních předpisů podléhat finančním opravám** ze strany EK, ale pouze nápravným opatřením na vnitrostátní úrovni.

□ **Řízení a finanční pravidla (články 58–70)**

V případě zachování výlučného výkonnostního modelu bude **ČR požadovat odstranění povinnosti ČS potvrdit** v závěrečném balíčku pro poskytnutí jistoty za poslední finanční rok, **že celkové platby z EK nepřevyšují částku proplacenou příjemcům (čl. 59(3)).**

ČR vítá možnost ČS zasílat žádosti o platbu do EK až šestkrát ročně, nicméně bude žádat o odstranění navrženého omezení pro jejich odesílání v kalendářním roce pouze do 31. října.

Podmínky přerušení, resp. pozastavení plateb jsou stanoveny velmi vágně a ČR bude usilovat o jejich zpřesnění, včetně doplnění úpravy, podle které se případné přerušení, resp. pozastavení, bude týkat pouze části žádosti o platbu dotčené pochybením.

Co se týče pravidel pro provedení finančních oprav ze strany EK, **bude ČR požadovat úpravu, dle které je ČS oprávněn částku odpovídající finanční opravě ze strany EK znovu použít v rámci NRPP** v případě, že odsouhlasí finanční opravu ještě před přijetím rozhodnutí EK o finanční opravě tak, jak tomu je v současném programovém období.

ČR bude usilovat o zpřesnění pravidel pro zachování (trvalost) opatření.

□ **Sběr a uchovávání dat (článek 63)**

ČR bude rozporovat rozsah a objem uchovávaných dat ve strukturované podobě. Tento má vždy zohledňovat potřeby administrace a monitorování operace či typu operace a vykazování údajů směrem k EK. Navržený rozsah dat je v rozporu s principem zjednodušování a klade nadměrné požadavky na informační systémy a administrativní kapacitu žadatele/příjemce. **ČR proto bude usilovat o úpravu článku tak, aby rozsah shromažďovaných dat ve strukturované podobě odpovídal skutečným potřebám jejich využití.**

□ **Finanční nástroje (článek 71)**

ČR oceňuje kontinuitu pravidel vztahujících se na implementaci finančních nástrojů i pro nadcházející období. V rámci vyjednávání **bude ČR prosazovat úpravy, které přinesou větší flexibilitu a pomůžou vyjasnit některé oblasti.**

HLAVA I – Obecná ustanovení (články 1–9)

ČR žádá o doplnění článku 2 tak, aby výslovně umožnil opatření v oblasti migrace, azylu a správy hranic v souladu s Hlavou V SFEU a politickými prioritami EU (Hlava V SFEU, prohlášení předsedkyně Komise – Statement_25_1851).

ČR žádá o doplnění článku 3 tak, aby výslovně umožnil opatření v oblasti vnitřní bezpečnosti, migrace, ochrany hranic a vízové politiky. Uvedení pouze specifických cílů týkajících se obrany, bezpečnosti a připravenosti na krizi a katastrofy, je velmi zužující a zmatečné a ani zdaleka nepostihuje skutečné oblasti podpory definované v dotčených třech návrzích nařízení týkajících politiky vnitřních věcí. Oblasti vnitřní bezpečnosti, migrace, azylu a správy hranic a vízové politiky by měly být definovány v samostatném písmeni, odděleně od podpory obranné politiky.

ČR se domnívá, že by měly být dále vyjasněny průniky cílů v oblasti životního prostředí (např. v odstavci 1 (a) (x)) **s nařízením k podmínkám pro SZP.**

Znění článku 3 odst. 1 písm. e) bod (iii) považuje ČR za nedostatečné, protože se zaměřuje pouze na administrativní kapacity, přičemž pro řádné využití Fondu ke stanoveným cílům je **podstatné podpořit vedle administrativní také absorpční kapacitu** na straně příjemců podpory, a to především v méně vyspělých regionech.

ČR požaduje v článku 3 odst. 1 písm. e) doplnit slovo participation, případně sousloví democratic participation. Současné znění, které explicitně odkazuje pouze na participaci mladých lidí (youth participation), považuje ČR za nedostatečné a zužující. Jedná se totiž o klíčový prvek pro udržení a rozvoj otevřené, demokratické a inkluzivní společnosti a významně přispívá k odolnosti evropské demokracie.

Definice uvedené v článku 4, odst. 2-12, 17-19 a 36-41 ČR vnímá jako dostatečné a nebudou z její strany rozporovány, pokud nedojde ke změně textu při vyjednávání článků nařízení. Naopak **ČR požaduje vysvětlit a sladit pojmy „operace“, „intervence“, „intervenční pole“ „opatření“, a to i s ohledem na specifika plošných podpor SZP.** Pro SZP byly pojmy opatření a intervence ve dvou minulých obdobích synonymem. ČR požaduje vydefinovat i pojem „přemístění“ (“relocation”) použitý v článku 69 odst. 4 a doplnit také definici závažného nesplnění povinností stanovených v článku. 58.

ČR zásadně nesouhlasí s definicí zemědělce dle článku 4 odst. 2 písm. c), která přinese významnou administrativní náročnost implementace tohoto nového kritéria a zejména výraznou měrou takové nastavení ovlivní strukturu příjemců s dopady na podniky, jež mají diversifikovanou výrobu. Struktura zemědělských podniků v ČR je velmi široká a při aplikaci nové definice zemědělce bude omezena řada podniků. V současné SZP je definován „aktivní zemědělec“, na jehož základě mají ČS možnost nastavit si objektivní a nediskriminační kritéria (příjmové testy, vklady práce v zemědělském podniku, předmět podnikání a zápis jejich zemědělských činností v celostátních nebo regionálních rejstřících) s tím, že zemědělská činnost není nevýznamná. Nové pojetí, kdy má ČS u žadatelů definovat, že hlavní činností je zemědělství, vyřadí množství podniků, kteří hospodaří na zemědělské

půdě a významně přispívají k zajištění potravinové bezpečnosti a hospodaří ekologicky nebo udržitelnými postupy, ale mají diversifikovanou výrobu, a tudíž zemědělská činnost není převládající či hlavní. **Zároveň není ČR jasné, co se rozumí pojmem „malá právnická osoba“, která vykonává zemědělskou činnost.**

V článku 4 odst. 13 a 35 je zaváděn nový pojem „výplatní hodnota“ (pay-out value), který v rámci navrženého výlučně výkonnostního modelu představuje částku, kterou EK vyplatí ČR za pokrok dosažený při provádění opatření NRPP, resp. za dosažené milníky a cíle, s přihlédnutím k částkám vyčleněným na reformy. Návrh nařízení již nepočítá s institutem způsobilého výdaje. Stejně tak definice nesrovnalosti by v rámci výkonnostního modelu měla být změněna tak, že namísto neoprávněného výdaje z rozpočtu EU bude rozhodující faktické či hrozící proplacení neoprávněného milníku, cíle či výstupu. **Navržená definice nesrovnalosti dle ČR potenciálně snižuje právní jistotu** tím, že se rozšiřuje prostor pro interpretaci toho, jaké porušení aplikovatelných právních předpisů může mít dopad na plnění milníků a cílů a v jakém rozsahu.

ČR souhlasí se zněním článku 5.

ČR oceňuje, že návrh nařízení stanoví v článku 6 povinnost EK konzultovat s partnery na úrovni EU alespoň jednou ročně. Domníváme se však, že ustanovení není dostatečně konkrétní, pokud jde o okruh partnerů, kteří mají být do konzultací zahrnuti. **ČR se domnívá, že by se konzultace měly vztahovat na všechny kategorie partnerů** uvedené v článku 6 odst. 1 písm. a) – d) a bude požadovat vyjasnění u tohoto bodu. ČR oceňuje, že znění čl. 6 odst. 5 nastavuje princip partnerství specificky pro oblast vnitřních věcí.

ČR v zásadě souhlasí s horizontálními principy vyjmenovanými v článku 7 odst. 1 a 2 a jejich aplikaci na NRPP. Ve vztahu k podpoře genderové rovnosti **ČR však upozorňuje, že podmínky uvedené v článku 7 návrhu nařízení o výkonnostním rámci stanovují přísnější kritéria** (aktivní podporu genderové rovnosti) než článek 7 odst. 2 tohoto nařízení (zajistit, aby nedocházelo k diskriminaci). ČR považuje tedy za nutné vyjasnit vazbu mezi článkem 7 tohoto nařízení a článkem 7 nařízení o výkonnostním rámci.

Současně ČR trvá na tom, že jakékoli požadavky spojené s rovností žen a mužů musí být uplatňovány proporcionálně, s ohledem na sektorová specifika, aby se předešlo duplicitám a nadměrné administrativní zátěži. Vyjasnění vztahu mezi čl. 7 NRPP a čl. 7 výkonnostního rámce je proto nezbytné pro zajištění konzistentní interpretace i praktické proveditelnosti.

K článku 7 odst. 3 lze konstatovat, že s principem podmínění některých plateb pro opatření SZP (dnes přímé platby I. a platby II. pilíře na plochu a na zvířata), nově „farm stewardship requirements“ ČR souhlasí.

Aplikace horizontálních principů by podle ČR měla být přiměřená a reflektovat specifika jednotlivých sektorů, zejména zemědělství, kde je potřeba vyhnout se duplicitním nebo nadbytečným povinnostem.

Stejně jako u ostatních ustanovení týkajících se výlučně SZP, **navrhuje ČR vynětí článku 7 odst. 3 do samostatné právní úpravy.**

K čl. 7 odst. 4 **ČR obecně souhlasí s principem doplňkovosti**, nicméně trvá na tom, aby národní financování nebylo pouze z veřejných zdrojů.

Ve vztahu k článku 7 odst. 5 ČR souhlasí s tím, že je potřeba zajistit účinnou koordinaci, konzistentnost a synergie mezi Fondem a jinými nástroji EU. **ČR nicméně upozorňuje na značné tematické překryvy ve specifických cílech napříč fondy v rámci návrhu VFR,**

mj. mezi Fondem a Evropským fondem pro konkurenceschopnost. Tyto tematické překryvy mohou v některých případech způsobit obtíže v zamezení dvojího financování. ČR považuje v tomto kontextu za nutné, aby bylo vyjasněno rozhraní mezi jednotlivými nástroji, jakož i role a funkce jednotlivých programů, přičemž by Evropský fond pro konkurenceschopnost měl podporovat primárně evropské projekty se strategickým přesahem. ČR upozorňuje taktéž na to, že dvojímu financování nelze v některých případech zamezit bez znalosti podkladových dokumentů, případně souvisejících výdajů a smluvní dokumentace a bude třeba ze strany EK vyjasnit rozsah řídicí kontroly co se týče výdajů realizovaných příjemci. Forma spolupráce mezi EK a ČS za tímto účelem by měla být vyjasněna v průběhu vyjednávání. To platí i pro zmíněnou spolupráci v oblasti intervencí financovaných kumulativně z Fondu a z jiných programů EU.

Definice dvojího financování je stanovena tak, že podpora, milníky a cíle nesmí pokrývat stejné náklady. To vnímáme jako nacenění (costing) milníků a cílů pro účely nastavení hodnot v NRPP, nikoliv jako ověřování skutečných výdajů v rámci operací. Požadujeme jasně stanovit, v jaké fázi a jakém rozsahu se má ČS zaměřit na ověřování dvojího financování (costing, skutečné výdaje). Pokud se jedná pouze o fázi costingu, je nutné dané jasně vymezit v článku 51, kdy by řídicí orgán neověřoval výdaje, ale pouze soulad nastavení aktivit / výstupů. Zároveň by mělo být možno financovat synergické a komplementární aktivity v rámci těchto operací na základě jasného oddělení nákladů/výstupů financovaných z různých zdrojů.

ČR může souhlasit se zavedením horizontálních podmínek v návrhu článků 8 a 9 a bere na vědomí z toho plynoucí povinnosti, tedy že ČS zavedou a udržují účinné mechanismy k zajištění souladu opatření podporovaných NRPP a jejich provádění s příslušnými ustanoveními Listiny základních práv EU po celou dobu provádění Fondu a zajistí dodržování zásad právního státu. Textace článků 8 a 9 je nicméně nejasná, co do rozsahu a cíle, kterého má být dosaženo v rámci implementace NRPP. ČR považuje za klíčové, aby se horizontální podmínky primárně vztahovaly na samotnou implementaci NRPP a s ní bezprostředně související systémové otázky, nikoliv na jakoukoliv otázku související s dodržováním základních práv nebo právního státu v daném ČS. Tím by totiž mohl být výrazně narušen princip právní jistoty a rovného zacházení s ČS. **ČR proto požaduje, aby návrh nařízení byl doplněn o ustanovení, které jasně stanoví, že horizontální podmínky a možné sankce za jejich nedodržení jsou aplikovatelné pouze na porušení, k němuž došlo v rámci samotné implementace či přípravy NRPP.** Cílem je vyjasnit vazbu a způsob, jakým bude uplatněn režim podmíněnosti podle článků 8 a 9 a vyloučit duplicitní aplikaci s jinými stávajícími režimy. Celkově ČR požaduje, aby obdobně k režimu základních podmínek pro období 2021–2027 došlo k vydefinování konkrétních opatření/kritérií, které mají být splněny, aby dané horizontální podmínky mohly být deklarované jako naplněné. Z hlediska právní jistoty musí mít ČS jasno, zda mají pouze zajišťovat soulad operací s Listinou a principy právního státu podobně anebo zda musí pro splnění daných podmínek v rámci NRPP a jeho implementace pracovat na zlepšování dodržování základních práv a principů právního státu a rozpracovávat v NRPP opatření za tímto účelem. Pokud tomu tak má být, musí být jasně určeno, o jaká opatření má jít, z čeho mají vycházet a co zajišťovat apod. Definici kritérií vnímáme jako klíčovou pro zajištění rovného zacházení ke všem ČS. Proto by kritéria měla ideálně být součástí nařízení, popř. by mohla být obsažena v závazných pokynech EK, které zajistí jednotnost výkladu. V této souvislosti je případně možné alternativně uvést i jasnou definici, co znamená „porušení“ daných horizontálních podmínek.

Nejasná je z pohledu ČR také praktická souvislost mezi stále platným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie a horizontální podmínkou podle článku 9 návrhu nařízení. **ČR upozorňuje, že**

tím může dojít k duplicitní aplikaci obou režimů podmíněnosti. Dlouhodobě ČR zastává stanovisko, že je potřeba vyvarovat se duplicit vzhledem k existujícím, již etablovaným mechanismům.

S ohledem na zmínku o Zprávě o právním státu je podle ČR zapotřebí zdůraznit, že podstatou zprávy je vytvořit objektivní a nestranný podklad pro diskusi všech ČS bez arbitrárních závěrů. Jeho účinnost tkví právě v nenásilné podpoře a pozitivní motivaci při reformním úsilí. Překlápění jeho výsledků do tohoto mechanismu by mohlo ohrozit jeho dosud pozitivní přijetí mezi ČS. **ČR se domnívá, že je zapotřebí vysvětlit provázanost navrhovaného mechanismu se Zprávou o právním státu** a nedělat rovnítko mezi horizontální podmínkou a dobrovolnými doporučeními vyplývajícími ze zprávy.

Závěrem a vzhledem k tomu, že dochází k zásadní změně v pojetí mechanismů kondicionalit, a to významnou redukcí počtu podmínek a zánikem konceptu tematických základních podmínek, **ČR bude požadovat vysvětlení či další informace o tom, jak budou zajištěny klíčové strategické vazby a dosaženo reformních změn v rámci nového modelu.** Dosavadní model základních podmínek v oblasti lidských práv a rovnosti (zejm. v oblasti genderové rovnosti, začleňování Romů či zohledňování potřeb osob se zdravotním postižením) považovala ČR za efektivní nástroj pro prosazování základních hodnot EU. Z pohledu ČR je zásadní zajistit, aby nový model nadále představoval účinné prosazování těchto hodnot na úrovni EU.

HLAVA II – Finanční rámec (články 10–20)

ČR oceňuje stanovení minimálního podílu 14 % na sociální cíle v článku 10 odst. 5, nicméně **upozorňuje na rozpor s nařízením o Evropském sociálním fondu** (dále jen ESF), které v recitálu 12 hovoří o potřebě stanovit minimální podíl a částky ESF. Návrh nařízení však hovoří o částce na plnění sociálních cílů EU s tím, že se do jejich výše načítají určitým (a relativně vysokým) koeficientem také intervence mimo tradiční oblasti podporované z ESF, resp. mimo specifické cíle dle článku 3 písm. c). ČR proto považuje za nezbytné v nařízeních tuto záležitost vyjasnit, aby bylo jednoznačné, jak přesně se limit počítá a čím jej lze naplnit.

ČR zdůrazňuje ve vazbě na znění článků 10 a 11, že tradiční politiky soudržnosti a zemědělství jsou dlouhodobými prioritami ČR. Nově klade ČR velký důraz mj. i na obranu a bezpečnost (vč. vojenské mobility, podpory obranného průmyslu, vnitřní bezpečnosti, ochrany hranic a boje proti nelegální migraci). **Zajištění odpovídajícího rozpočtu na Fond a NRPP je proto pro ČR jednou z klíčových priorit** v rámci vyjednávání o budoucí podobě Víceletého finančního rámce na roky 2028–2034. **ČR vítá vyčlenění samostatné obálky pro oblast vnitřních věcí.**

S ohledem na množství výzev, kterým EU čelí, bude pro ČR zásadní, aby pokles národních obálek nebyl příliš citelný, a **bude proto podporovat a prosazovat existenci záchranných sítí ke zmírnění poklesu a maximální synergie, včetně flexibility ve využití prostředků z ostatních částí evropského rozpočtu.**

ČR proto v případě obecného alokačního klíče (“general key”) vítá přístup založený na zastropování a záchranné síti, jejíž výše bude pro ČR klíčová vzhledem k výraznému **propadu alokace** ČR pro NRPP (nejvyšší ze všech ČS). Z toho důvodu bude ČR usilovat o **navýšení záchranné sítě z Komisí navržených 80 %**. ČR bude zároveň požadovat i **zahrnutí transferu z Kohezního fondu do CEF** do výše alokace přidělené v rámci sdíleného řízení v

současném období 2021-2027, která je základnou pro srovnání (a aplikaci záchranné sítě). Nezahrnutí převedené části alokace Kohezního fondu (která byla součástí kohezní alokace ČS) významně znevýhodňuje ČS, jejichž alokace je dotčena záchrannou sítí nebo zastropováním.

ČR bude také zajímat, z jakého důvodu EK počítá pro VFR v případě obecného klíče **záchrannou sít' a zastropování z podílu na celkové alokaci** (max. procentuální pokles či nárůst podílu na celkové alokaci ČS oproti VFR 2021-2027) odchýlila se tak od dosavadního přístupu (v rámci jednotlivých VFR do VFR 2021-2027) výpočtu záchranných sítí a zastropování, které byly **založeny na procentuálním poklesu alokace, nikoliv podílu** (např. záchranná sít' v kohezní politice v rámci VFR 2021-27).

ČR obecně podporuje stanovení minimálních alokací pro jednotlivé ČS na klíčové politiky definované ve smlouvách. V tomto kontextu bude ČR upozorňovat na některé problematické aspekty metodik výpočtu (viz dále) a podporovat a prosazovat takové ukazatele, které budou jednoduché, přehledné a nebudou ČR v rámci výpočtů alokace znevýhodňovat (zejména v případě vnitřních věcí).

ČR bere na vědomí vytvoření EU Facility, která by měla pomoci reagovat na nově vzniklé výzvy, stejně jako vyčlenění části prostředků na technickou podporu. Reálný způsob provádění EU Facility nicméně považuje za ne příliš vhodný a bude proto požadovat úpravu pořadí kroků při jeho využití.

ČR bere na vědomí možnost dodatečných příspěvků do NRPP ze strany ČS (ve formě vnějších účelově vázaných příjmů), ať již ve formě přímých příspěvků nebo formou záruk, a naopak flexibilitu, která umožní, aby část prostředků určených na migraci, ochranu hranic nebo bezpečnost byla přesunuta na cíle stanovené v některém z těchto sektorových nařízení.

ČR zdůrazňuje k článkům 12 a 13, které upravují TP z iniciativy EK a ČS, že považuje TP za klíčový horizontální nástroj pro zajištění kvalitní a efektivní implementace fondů EU.

Zavedení paušální sazby (flat-rate) pro TP na iniciativu ČS, uvedenou v článku 13, vnímá ČR v principu pozitivně a jako celkové zjednodušení, které může snížit administrativní zátěž spojenou s vykazováním skutečných nákladů a umožnit jednotlivým subjektům soustředit se na kvalitní implementaci NRPP. Nicméně **navržená sazba „až do výše 3 %“** (resp. 8 % pro Interreg) **je dle ČR nedostatečná.** ČR se domnívá, že nový model pro NRPP představuje zásadní změnu celého implementačního systému, kdy integruje doposud oddělené a samostatně řízené politiky (politika soudržnosti, SZP, vnitřní věci) pod jednu střechu. To z pohledu ČR klade bezprecedentní nároky na koordinaci, vývoj nových IT systémů, nastavení kontrolních mechanismů pro výkonnostní model a posílení administrativních kapacit napříč celou implementační strukturou. Je zřejmé, že správa mnohem komplexnějšího NRPP si vyžádá více zdrojů. Rovněž tak v případě fondů vnitřních věcí, pro které byla paušální sazba povinně zavedena v současném období 2021–2027 a platí dle článku 36 nařízení EU 2021/1060 paušál ve výši 6 %, tedy dvojnásobek současného návrhu nařízení. Argumentaci dále posiluje očekávané snížení celkového objemu VFR, což dle ČR znamená, že pro zachování alespoň srovnatelné absolutní částky na TP je nutné procentuální sazbu navýšit. **ČR proto bude požadovat navýšení TP, aby pokryla zvýšené náklady na přípravu a koordinaci NRPP.**

Ustanovení v článku 13 odst. 3, které by nutilo ČS vracet již vynaložené a oprávněně využitě prostředky na TP v případě snížení alokace (např. z důvodu finančních oprav či zrušení závazků), **je pro ČR zásadně nepřijatelné.** Dle ČR prostředky na TP představují

nezbytné náklady na zřízení a provoz administrativních a řídicích kapacit (mzdy, nájem, IT systémy). Tyto náklady jsou vynaloženy bez ohledu na finální výši proplacených investic. Navrhovaný mechanismus by z pohledu ČR zavedl nepřijatelnou retroaktivitu, narušil by schopnost ČS budovat stabilní a profesionální týmy a je v přímém rozporu s principem právní jistoty a předvídatelnosti. **ČR proto i nadále prosazuje odstranění tohoto ustanovení. Je nezbytné, aby administrativní kapacity byly financovány stabilně a bez rizika**, tj. aby nenastala situace, že legitimně vynaložené prostředky budou muset být o několik let později vráceny z důvodů, které implementační subjekt nemohl ovlivnit.

ČR podporuje ustanovení v článku 13, odst. 4, které ukládá ČS povinnost zajistit, aby prostředky na TP byly rozděleny „vyváženě a přiměřeně“ mezi všechny kapitoly NRPP v souladu s institucionálním a administrativním rámcem členských států. Pro efektivní fungování je dle ČR nezbytné, aby každý implementační subjekt měl od počátku programového období jistotu ohledně zdrojů, které bude mít k dispozici na své administrativní a řídicí kapacity. To posiluje předvídatelnost, umožňuje dlouhodobé plánování a zajišťuje, že žádná z politických oblastí nebude podfinancována na úkor jiné.

ČR vítá možnost využít nad rámec TP podporu k přípravě reforem zahrnutých v NRPP, ale uvítala by další informace, jakým způsobem bude technická podpora reforem realizována a zda budou další informace k technické podpoře reforem popsány detailněji v samostatném metodickém dokumentu EK.

ČR vyjadřuje nesouhlas se zněním článku 14 odst. 2, kde je pro NRPP stanovena částka flexibility ve výši 25 % finančního příspěvku pro ČS, přičemž jsou navržena pravidla pro její přidělení (její 3/5 lze v zásadě přidělit až po přezkumu v polovině období, ve výjimečných a odůvodněných případech i dříve). Částka 25 % alokace se ČR jeví jako příliš vysoká a omezující přípravu komplexního plánu pro celé období. **ČR bude usilovat o její snížení.** V každém případě musí být zachována povinnost přidělit částku flexibility příslušnému ČS.

ČR vyjadřuje nesouhlas se zněním článku 15, který zkracuje lhůtu, po jejímž uplynutí dochází ke zrušení přidělení prostředků na závazek (decommitment), pro NRPP a plán Interreg oproti období 2021–2027 (tři roky – n+3) na 10 měsíců (n+10 m). To je i při relativním navýšení ročních záloh (podle článku 17 odst. 1) z pohledu ČR velmi krátká lhůta pro vykazání dostatečného objemu závazků v žádostech o platbu do EK a splnění prvních stanovených milníků/cílů. Včasné zahájení odesílání žádostí o platbu do EK je přitom podmíněno schválením NRPP ze strany Rady (v případě plánu Interreg ze strany EK) a stanovením milníků a cílů, resp. jejich výplatní hodnoty, prováděcím rozhodnutím EK (podle článku 23), jejichž vydání nemůže ČS přímo ovlivnit. Stávající návrh n+10m je pro ČR neakceptovatelný. **ČR tak bude usilovat o stanovení delší lhůty pro decommitment (ideálně zachování n+3).** Současně je třeba upřesnit pravidla, podle kterých se případný decommitment dotkne jednotlivých kapitol NRPP, resp. plánu Interreg (článek 16 odst. 3 a 4). Dále ČR pokládá za nejasné, jakým způsobem se v pravidle decommitmentu, dle něhož EK zruší všechny částky přidělené na závazek, které nebyly použity na předběžné financování nebo na které nebyla předložena žádost o platbu, zohlední platby na technickou pomoc, jež není součástí žádostí o platbu.

V článku 17 odst. 1 je stanoveno roční předfinancování pro NRPP z rozpočtu EU, a to v roce 2028 ve výši 4 % celkové přidělené alokace pro ČS a v letech 2029 a 2030 pak vždy ve výši 3 % alokace (celkem 10 % celkové alokace pro ČS). ČR bude navrhopvat doplnění termínu pro výplatu jednotlivých tranší (do 1. července daného roku, jak je tomu i v současném programovém období). **ČR nesouhlasí s pravidlem, podle kterého by záloha pro rok 2028**

nebyla přidělena, pokud by nedošlo ke schválení NRPP prováděcím rozhodnutím Rady do 31. července 2028. Pokud by došlo ke zpoždění s přijetím tohoto rozhodnutí, pak je dle ČR nutné zálohu pro rok 2028 vyplatit bezodkladně poté, případně spolu se zálohami na další roky. Samotnou výši záloh považuje ČR za nutné posuzovat komplexně s ostatními finančními aspekty, zejména v souvislosti s pravidly dekomitmentu a zvoleným modelem vykazování částek v žádostech do EK.

K článku 18, upravujícím žádost o podporu prostřednictvím půjčky, a článku 19, upravujícím dohodu o půjčce a výpůjční a zápůjční operace, se ČR domnívá, že stejná konstrukce půjček je již použita pro v současnosti plněné Národní plány obnovy v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a ČR sama půjčku čerpá. **Obecně se však ČR staví velmi opatrně a rezervovaně k jakémukoli dluhovému financování v rámci NRPP.** V případě, že by tato možnost byla zachována, bude **pro ČR klíčové zajistit, aby půjčky EK neohrozily kredibilitu a rating EU a aby byl v rámci headroomu zachován dostatečný prostor na případné financování náhlých neočekávaných událostí a potřeb.** Současně bude nutné zajistit, aby náklady na půjčku nesl výhradně dotčený ČS, který půjčky využije, a byly minimalizovány (a ideálně zcela eliminovány) dopady na ostatní ČS (ať již přímé či prostřednictvím rozpočtu EU). Jistou zárukou opodstatněnosti půjček a zamezení morálního hazardu je z pohledu ČR vedle odpovědnosti daného ČS za náklady půjčky i přísný dohled ze strany EK. EK v návrhu předjímá stejný koncept přípravy a hodnocení kondicionalit půjček (článek 22) jako v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. ČS obecně musí stanovit relevantní a hodnotitelné cíle a milníky daných reforem a investic a ty následně zcela naplnit, přičemž dosavadní praxe plateb z Nástroje pro oživení a odolnost ukazuje, že EK je i pod tlakem Evropského účetního dvora příliš striktní v hodnocení a ČS při nesplnění podmínek platby významně krátí.

Ohledně pravidel pro zamezení koncentrace je z pohledu ČR vhodnější, aby tato byla stanovena přísněji (tj. nižší práh), než že celková výše úvěrů pro tři ČS představující nejvyšší podíl poskytnutých úvěrů nepřekročí 60 % celkové disponibilní částky. **ČR nicméně s tímto prahem může souhlasit stejně jako např. v případě nařízení SAFE.**

V článku 20 jsou stanovena **pravidla pro minimální národní spolufinancování** na úrovni opatření v rámci NRPP, a to v závislosti na rozvinutosti daného regionu. Výjimku představují vybrané intervence v rámci SZP, zvláštní pravidla pak platí pro plán Interreg. ČR bude usilovat o stanovení jednotné míry spolufinancování, jako mají projekty Interreg, i pro intervence v rámci specifických cílů dle článku 3 odst. 1 písm. c) a e), které mají neinvestiční charakter a nelze tedy u nich vyčíslit podíl implementace spadající do méně rozvinutých regionů, pro fondy vnitřních věcí a intervence Fondu soudržnosti. **ČR podporuje návrh, podle kterého není vyžadováno národní spolufinancování pro vybrané typy intervencí v oblasti SZP,** přičemž upozorňuje na rozpor mezi článkem 20 odst. 4 a článkem 35 odst. 4 pokud jde o povinnost spolufinancování podpor malých zemědělců podle článku 35 odst. 1 písm. g). ČR bude prosazovat stanovení maximálního finančního příspěvku Unie na odhadované náklady na opatření NRPP namísto původně navrženého minimálního příspěvku ČS.

HLAVA III – Národní a regionální partnerské plány (články 21–25)

Článek 21 odst. 3 umožňuje pokračovat ve **financování víceletých závazků** vzniklých před 1. lednem 2028, čímž se zajistí kontinuita se stávajícím obdobím. Ze znění článku dle ČR nevyplývá, zda se toto ustanovení týká i doplňkové podpory příjmu pro mladé zemědělce, která je v současném období poskytována žadatelům na základě každoroční žádosti po dobu pěti po sobě jdoucích let. **ČR proto požaduje vyjasnění, zda lze pokračovat u této platby**

s poskytováním podpory po zbývajících dobu do vyčerpání možných pěti let u každého žadatele, a to za podmínek platných v době první žádosti o poskytnutí platby.

ČR žádá EK o upřesnění, ke kterému datu bude posuzována způsobilost jednotlivých ČS splňujících 90 % HND.

ČR požaduje upravit textaci článku 22 odst. 2 písm. a) v tom smyslu, že ČS musí přispívat jen k relevantním specifickým cílům dle čl. 3. Za ČR je důležité, aby výběr konkrétních cílů odpovídal potřebám ČS.

ČR nesouhlasí s textací uvedenou v článku 22 odst. 2 písm. b), že NRPP má efektivně řešit všechny nebo významný počet výzev vyplývajících z ES, specifických doporučení Rady, dokumentů a strategií pro oblast vnitřních věcí. Tato formulace umožňuje subjektivní výklad. ČR nezpochybňuje, že řada uvedených výzev i bude v NRPP zahrnuta, ale je proti takto přísnému nastavení a svázání NRPP s ES a specifickými doporučeními Rady a dalšími relevantními dokumenty. ČR souhlasí s popisem požadovaných dopadů a provazeb ES s NRPP, ale není nutné NRPP provazovat se všemi specifickými doporučeními Rady, neboť některé tyto výzvy je pro ČS efektivnější řešit mimo NRPP s využitím národních zdrojů. Jejich vazba bude hodnocena v rámci procesu ES, ale dvojí vyhodnocení v rámci NRPP, a ještě na úrovni Rady v rámci ES, považuje ČR za extrémně nadbytečnou a náročnou administrativní zátěž.

Z odst. 2 písm. b) bodu (ii) vyplývá, že **NRPP má zohledňovat pokrok v plnění národních strategií**, zejména plnění Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu ve vazbě na **minimální příspěvek ke klimatu**. Z nařízení však dle ČR není zřejmé, k jakému datu se bude plnění posuzovat. S ohledem na potřebu včasné přípravy NRPP se **ČR domnívá, že je potřeba vyjasnit postup ze strany EK**. Odst. 2 písm. b) bod (ii) dále zmiňuje vazby na CAP doporučení specifická pro ČS, který EK vydá. Z pohledu ČR není zřejmé, kdy tato doporučení mohou ČS očekávat, a zároveň ČR upozorňuje, že je nezbytné je mít k dispozici včas při zpracování analýz pro jednotlivé oblasti podpor.

Odst. 2 písm. f), bod (iii) stanoví povinnost ČS soustředit podporu na specifické typy regionů, jejichž alokace jsou indikativně vyčísleny v šabloně pro NRPP a následně spolu s ním schváleny EK a Radou. Z nařízení dle ČR není jasné, zda i poté zůstává vyčíslení alokací pro tyto typy regionů indikativní, nebo zda je nutné případné změny předkládat EK ke schválení. **ČR nesouhlasí s povinností předkládat případné změny v alokacích na specifické typy regionů v průběhu období EK ke schválení.**

ČR nesouhlasí se zahrnutím alokace fondů vnitřních věcí do základu pro výpočet minimální požadované alokace pro méně rozvinuté regiony. ČR se domnívá, že není možné posuzovat územní aspekty u aktivit týkajících se vnitřní bezpečnosti, které mají mnohdy systémový charakter a nelze jejich efekt přiřadit ke konkrétním regionům.

ČR vítá uvedení konkrétní částky jako záchytného bodu pro stanovení minimální alokace pro méně rozvinuté regiony, nicméně bude vyžadovat po EK postup výpočtu, který byl pro stanovení alokace použit.

U odst. 2 písm. l), který přináší povinnost, aby součástí NRPP byla opatření, která zajistí, že platby příjemcům, konečným příjemcům, dodavatelům a účastníkům nebudou dotčeny v případě přerušení běhu platební lhůty, pozastavení platby či provedení finanční opravy ze strany EK, ČR vnímá, že tato povinnost by měla být omezena na případy, kdy uvedené subjekty nezavinily uvedená opatření ze strany EK. Bude proto prosazovat úpravu v tomto smyslu.

Odst. 2 písm. r) odkazuje na nařízení k výkonnostnímu rámci, který zavádí povinně 43 % příspěvku na klimatické a environmentální cíle v rámci NRPP. **ČR na základě zkušeností z období 2021–2027 považuje stanovené procento za příliš ambiciózní a bude usilovat o jeho snížení.**

V článku 23 ČR navrhuje stanovenou povinnost předkládání NRPP ke schválení Radě omezit pouze na první verzi NRPP. S ohledem na administrativně a časově náročný proces revizí ČR požaduje, aby změny NRPP byly ponechány pouze na úrovni ČS a EK, bez povinnosti schválení změn NRPP Radou. Zapojení Rady (a schválení Radou) ponechat v případě, že by změněný/upravený NRPP nově obsahoval půjčky ČS nebo došlo ke změně celkového příspěvku Unie.

V případě článku 24 a s ohledem na zkušenosti s postupem implementace Nástroje pro oživení a odolnost, ČR obecně usiluje o zvýšení flexibility pro případné změny NRPP. Nástroj pro oživení a odolnost vycházel z původně velmi rigidně nastaveného systému milníků a cílů, který nepočítal s častějšími úpravami. Když bylo poté, pod tlakem vnějších okolností, potřeba frekvenci úprav výrazně zvýšit, narážel systém schvalování na složité administrativní postupy. **ČR proto bude usilovat o navýšení současné 5% hranice pro možnou změnu cíle bez předchozího schválení EK** (tzv. „minor adjustment“). **ČR zároveň požaduje umožnit tuto formu změny vícekrát než jednou za období a cíl.**

ČR navrhuje v souladu s pozicí k článku 23 odstranit nutnost vydávání council implementing decision (dále CID) a požaduje maximální rozsah využití změn v režimu oznámení změny EK. Zapojení Rady (a schválení Radou) ponechat v případě, že by změněný/upravený NRPP nově obsahoval půjčky ČS a změnu v celkovém příspěvku Unie.

V případě ponechání povinnosti předkládat změny NRPP ke schválení Radě je z pohledu ČR třeba vyjasnit, jaké potenciální změny v NRPP mají podle článku 24 odst. 4 dopad na a) celkový příspěvek Unie a c) „list of measures“. **ČR bude usilovat o maximální flexibilitu pro ČS.** V tomto případě bude ČR také usilovat o zkrácení lhůty pro vydání doporučení EK Radě, a to na maximálně 3 měsíce, a s tím související zkrácení lhůty EK pro připomínky k návrhu změny NRPP na maximálně 2 měsíce, jak tomu je v období 2021–2027.

Vzhledem k tomu, že je nově navrženo ponechání částky flexibility (článek 14 odst. 2) mimo NRPP až do termínu střednědobého hodnocení (tzv. midterm-review), **ČR v zásadě souhlasí s navrženým systémem revizí NRPP prostřednictvím midterm-review.** Po zkušenostech s midterm-review v období 2021–2027 však **ČR požaduje posun termínu předložení z 31. března 2031 na minimálně 30. června 2031.** Důvodem je zejména krátká doba na zpracování midterm-review při využití aktuálních dat, na která se hodnocení váže. Data jsou k dispozici vždy k 15. únoru daného roku (viz článek 59).

V případě článku 25 odst. 1 písm. c), ČR požaduje úpravu formulace tohoto bodu. Vzhledem k možnému časovému nesouladu midterm-review (31. března 2031) a požadované interim evaluace (do tří let od začátku implementace) **požaduje ČR použít formulaci z obecného nařízení 2021–2027 k midterm revizi, kde se uvádí: “the main results of relevant evaluations”.** ČR upřesňuje, že pro účely midterm-review budou využity ty evaluace, které budou v potřebném čase k dispozici, ať už mezi nimi bude interim evaluace nebo nikoliv.

ČR bere na vědomí nový nástroj flexibility – EU Facilitu, který EK navrhuje zahrnout do VFR a který by měl být částečně dedikován na jednotlivé komponenty/části NRPP a částečně **poskytovat obecnější rezervu** ve formě rozpočtového polštáře („cushion“) **na nové výzvy a priority**, které se v průběhu období objeví. Bude moci být implementován v rámci všech typů řízení, a to formou grantů a jiné nevratné podpory v blendingových operacích, či formou rozpočtových záruk a finančních nástrojů. EK by měla navrhnout celkovou částku, která v rámci EU Facility bude moci být v jednotlivých letech využita.

ČR bude požadovat po EK vyjasnění, jak bude nástroj fungovat, jaké dosavadní aktivity se přesouvají pod tento nástroj, jaká bude role ČS a jak bude zajištěno, že prostředky budou dostupné během celého VFR a nebudou vyčerpány v prvních letech. Rovněž ČR považuje za vhodné diskutovat otázku, jaká část alokace EU Facility bude dedikována na rozpočtový polštář a na jednotlivé komponenty/části NRPP. Pro ČR bude zásadní, aby fungování bylo jednoduché, předvídatelné a s dostatečným zapojením a kontrolou ČS. V tomto kontextu je ČR rovněž otevřena debatě o nezbytné výši alokace pro EU Facilitu a jejímu snížení ve prospěch alokací pro ČS.

Pokud jde o navrhované **řízení Nástroje EU**, ČR stále zůstává nejasné, jak budou která opatření v rámci tohoto nástroje implementována. ČR by uvítala od EK přehled a kategorizaci opatření, kde počítá s jejich implementací prostřednictvím sdíleného, nepřímého či přímého řízení. ČS by měly mít možnost se k navrženému způsobu řízení příslušného opatření vyjádřit. ČR se rovněž domnívá, že ačkoliv možnost implementace navržených opatření prostřednictvím všech způsobů řízení dodává návrhu VFR na flexibilitě, může ve výsledku, nebude-li od začátku jasně vymezené použití jednotlivých způsobů řízení, vést ke zbytečným komplikacím a administrativní zátěži.

Co se **kaskádového mechanismu** v článku 34 nařízení týče, ČR nepodporuje navrženou posloupnost kroků dle návrhu EK, který nejprve požaduje úpravy NRPP a bude usilovat o otočení pořadí oproti návrhu EK, které považuje za vhodnější, tj. nejdříve jít cestou využití Nástroje EU a až v případě, že prostředky Nástroje EU vč. rezervy nebudou dostačující, přistoupit k úpravě NRPP. Stále se bude jednat o kaskádový mechanismus, současně nebude hned v prvních krocích nutná úprava NRPP, což by mělo vést ke snížení administrativní zátěže.

EU Facilita by měla také pomoci ČS rychle reagovat na naléhavé a konkrétní potřeby v reakci na krizovou situaci, jako je například závažná přírodní katastrofa na národní nebo regionální úrovni, a podpořit opravy a obnovu s cílem zvýšit jejich odolnost po krizi.

Pro ČR je v této oblasti důležité, aby na krizové situace spadající pod (bývalý) Fond solidarity EU byly alokovány jasné prostředky a aby mechanismus byl jednoduchý a rychlý (zejména pro aktivaci/žádost) a nebyl administrativně příliš náročný (zejména pro následné vykazování). Možnost požádat automaticky o pomoc při splnění limitu rozsahu škod by dle názoru ČR měla zůstat v platnosti.

Jednotná bezpečnostní síť by dle ČR měla fungovat jako současný mechanismus v podobě zemědělské rezervy. Neměla by být omezena jen na narušení trhu.

ČR obecně vnímá pozitivně výčet intervencí, na základě kterých bude mít ČS možnost flexibilně zvolit vhodná opatření SZP k řešení potřeb. ČR považuje za žádoucí sladění tohoto nařízení a nařízení k podmínkám SZP ohledně krizových plateb dle článku 38, resp. typ intervence s) dle nařízení k podmínkám SZP a vyjasnění zdroje financování (např. pro školní projekt) a kalkulace podpory.

Ke konkrétnímu znění dílčích odstavců **má ČR řadu zásadních výhrad, a to zejména k otázkám nastavení specifických sazeb pro degresivní podporu příjmu, spolufinancování sektorových intervencí z národního rozpočtu, míry dotace v investičních opatřeních pro vybrané intervence ve vazbě na životní prostředí. ČR považuje za nezbytné také vysvětlení k výpočtům plateb pro SZP bez započtení částek vyčleněných na reformu i další metody kalkulace pro agroenvironmentální a klimatické aktivity s ohledem na oba možné způsoby kalkulace – tj. jako platbu oddělenou od produkce (ekoschéma) i nápočtem na vynaložené náklady a ušlý zisk. Rovněž je nutné vyjasnit podporu SRP uvedenou v článku 35 odst. 11, která není v souladu s flexibilním, sektorovým nařízením.**

Uvedení odstavce pro SRP pod hlavou V SZP je z pohledu ČR nerelevantní a výčet podpor je nekompletní (např. zcela chybí podpora investic a zpracování, které zajišťují konkurenceschopnost odvětví). ČR proto požaduje transfer odst. 11 v článku 35 do sektorového nařízení a ponechat rozsah podpory na sektorovém nařízení.

Také považujeme za nevhodné vyřazení podpory zpracování zemědělských produktů z oblasti SZP. Zařazení mechanismů podpory zpracování zemědělských produktů k obecné podpoře průmyslu může dlouhodobě vést k tomu, že podpora tohoto sektoru bude minimální. Obor zpracování zemědělských produktů je velmi specifický z hlediska potřeby lidské práce a omezené možnosti zavádění moderních technologií a nemůže konkurovat modernizaci ostatních průmyslových odvětví.

ČR je toho názoru, že použití klasifikačního rámce zemědělských postupů dle Společného výzkumného střediska (tzv. „The Joint Research Centre“) by mělo být výhradně na dobrovolné bázi.

Další rozvoj a využití dálkového průzkumu v rámci SZP vítáme za podmínky vyšší efektivity při snížení fyzických kontrol, je nezbytné vyvarovat se nárůstu administrativní zátěže.

U článku 36 odst. 1 písm. e) tohoto návrhu nařízení návrhu, který obsahuje odkaz na klasifikaci zemědělských postupů Společného výzkumného střediska, je **ČR toho názoru, že případné použití tohoto klasifikačního rámce zemědělských postupů by mělo být výhradně na dobrovolné bázi.** Článek 36 obsahuje pouze odkaz na zprávu Společného výzkumného střediska (A classification scheme based on farming practices, Angileri V., Guerrero, I., Weiss, F., 2024), a ČR proto požaduje vysvětlení způsobu budoucí formalizace ve zprávě uvedeného metodického postupu. V článku 36 odst. 1 písm. e) tohoto návrhu nařízení je v části klasifikace zemědělských postupů uvedena vazba na článek 3 odst. 5 nařízení o SZP. Tento článek však z pohledu ČR vazbu na jednotný klasifikační rámec neobsahuje. ČR proto požaduje reformulaci, která zajistí jasnou vazbu na jednotnou klasifikaci zemědělských postupů v rámci článku 3 odst. 5 nařízení o SZP.

V případě článku 37, upravujícím sledování zemědělských zdrojů, ČR vítá využití dálkového průzkumu v rámci SZP, především jeho propojení s cíli udržitelnosti, krizové

připravenosti a mezinárodní spolupráce. V této souvislosti je pro ČR prioritní, aby nedošlo k výraznému nárůstu administrativní zátěže, ale byla znatelná převaha vyšší efektivity např. v podobě snížené potřeby fyzických kontrol. Klíčové dle ČR bude nastavení rolí ČS, zajištění financování a technické podpory

V článku 38 je z pohledu ČR žádoucí sladění tohoto nařízení s nařízením k podmínkám SZP ohledně krizových plateb, resp. typ intervence s) dle nařízení k podmínkám SZP a vyjasnění zdroje financování. V zájmu zjednodušení ČR navrhuje u kompenzačních kritérií doplnit možnost paušálních nápočtů.

U článku 40 ČR obecně souhlasí s potřebou sladění s pravidly WTO, nicméně v rámci pracovních jednání ČR požádá o vysvětlení, zda existuje nějaký předpoklad praktického dopadu na kalkulaci vynaložených nákladů a ušlého zisku. ČR požaduje vysvětlení, jakým způsobem bude realizováno pokrytí dlouho diskutované „motivační složky“, tj. možnosti realizovat platbu nad rámec kalkulovaného ušlého zisku a vynaložených nákladů, která by mohla zajistit vyšší atraktivitu realizovaných programů agroenvironmentálních a klimatických opatření ve funkci ochranných postupů „protective practices“. V předloženém návrhu nařízení nelze dohledat žádné zohlednění tohoto požadavku. **ČR považuje za nutné, aby v této otázce byl pro ČS poskytnut výkladový dokument,** který bude jasně a na příkladech demonstrovat postup výpočtu výše platby na agroenvironmentální a klimatická opatření – v návaznosti na ekoplatbu – protective practices. S ohledem na oba možné způsoby kalkulace – tj. jako platbu oddělenou od produkce i nápočtem na vynaložené náklady a ušlý zisk.

HLAVA VI – Nejvzdálenější regiony (články 46–48)

ČR plně uznává specifickou a znevýhodněnou situaci nejvzdálenějších regionů, jak je definována v článku 349 SFEU. **ČR podporuje princip solidarity v rámci EU a chápe potřebu zavedení zvláštních opatření, která by těmto regionům pomohla překonat jejich strukturální a trvalé znevýhodnění** plynoucí z jejich odlehlosti, ostrovní povahy a hospodářské závislosti.

Přestože se tato kapitola ČR přímo nedotýká, jako ČS, který přispívá do společného rozpočtu, má však ČR zároveň zásadní zájem na tom, aby veškeré výdaje byly maximálně efektivní, transparentní, přinášely jasnou přidanou hodnotu a nenarušovaly integritu jednotného trhu. Z tohoto pohledu **ČR vnímá navrhovaná ustanovení jako legitimní, ale zároveň jako oblast, která vyžaduje odpovídající kontrolní mechanismy a jasné vymezení.**

HLAVA VII – Řízení plánu (články 49–57)

ČR trvá na doplnění oblasti vnitřních věcí ve výčtu v článku 49 odst. 2, tedy orgánů, u nichž se automaticky konstatuje soulad. Oblast vnitřních věcí byla podřízena stejnému nařízení EU (2021/1060) jako politika soudržnosti a rybářství. Na orgány byly tedy kladeny stejné požadavky.

S ohledem na nově navrženou architekturu implementace bude ČR požadovat, aby články 49 a 50 jednoznačně a bez překryvů vymezovaly činnosti a kompetence zapojených subjektů a

institucí. ČR se domnívá, že pro správné nastavení a implementaci NRPP je nezbytné, aby jednotlivé činnosti byly svěřeny napříč jednotlivými nařízeními stejným subjektům.

Současně bude ČR apelovat na to, aby byl ve všech ustanoveních týkajících se řízení NRPP prioritně zohledněn princip maximálního využití stávajících a osvědčených struktur, systémů a nastavení v ČS. Z těchto důvodů bude ČR požadovat, zejména u článku 50, úpravu umožňující svěřit výkon některých úkonů koordinačního orgánu, resp. funkce, dlouhodobě vykonávaných certifikačním orgánem/orgánem vykonávajícím účetní funkci a dlouhodobě vykonávané národním orgánem pro koordinaci těmto orgánům.

ČR nerozporuje požadavky EK na ČS, aby částky vyplácené EK byly rozdělovány vyváženým a přiměřeným způsobem napříč všemi kapitolami NRPP, a to s cílem podpořit všechny stanovené cíle. Současně ale bude ČR při vyjednávání prosazovat, aby konkrétní způsob finančních toků na národní úrovni byl ponechán v působnosti ČS.

Podle ČR návrh nařízení nevymezuje jasně roli **platební agentury**. Článek 49 odst. 7 stanoví, ve kterých případech je povinné akreditovat platební agenturu, a to pro opatření dle článku 35 odst. 1 a akce EU implementované ve sdíleném řízení. Nicméně z pohledu ČR není zřejmé, zda ČS nemůže pověřit platební agenturu výkonem funkcí dle článku 52 i v případě jiných opatření. **ČR proto požaduje daná ustanovení vyjasnit.** ČR bude prosazovat, aby byla jasně zakotvena možnost přenesení akreditace stávající platební agentury do nového programového období.

ČR považuje za nutné z pohledu SZP v článku 49 odst. 9 zachovat specifické postavení této politiky. Nová povinnost na používání Jednotného interoperabilního informačního a monitorovacího systému zavádí dle ČR zcela nadbytečnou byrokratickou zátěž a budování nového systému pro SZP s neopodstatněnou finanční zátěží. Přínosy tohoto ustanovení jsou z pohledu ČR přinejmenším diskutabilní.

ČR neshledává důvod pro to, aby v systému sdíleného řízení nařízení určovalo, který konkrétní vnitrostátní orgán má zajišťovat úkoly související se zasíláním predikcí, resp. žádostí o platbu do EK. Konkrétně jde o předkládání žádostí o platbu do EK (článek 50 odst. c) a poskytování predikcí částek zahrnutých do plánovaných žádostí o platbu (článek 50 odst. d). Na jiném místě (článek 65 odst. 2) naopak návrh nařízení uvádí, že žádosti o platbu zasílá ČS, nestanoví tedy povinnosti konkrétnímu orgánu. Nově je dále stanovena povinnost zajistit proporcionální převod částek obdržených z rozpočtu EU ŘO v závislosti na dosaženém pokroku při plnění opatření a provedených finančních opravách (článek 50 odst. g); obdobné uvedeno v článku 13 odst. 4). ČR se stanovením této povinnosti nesouhlasí a bude podporovat její odstranění. V mnohých ČS (vč. ČR) je historicky vybudována platební linie odděleně od koordinační funkce a role jsou zastávány více orgány, které již mají vybudované jak administrativní, tak personální zázemí a disponují potřebnými IT systémy. Slučování těchto orgánů by bylo jednak administrativně náročné, vedlo by k nutnosti pořizovat a budovat nové IT systémy a mj. by mohlo ohrozit i včasné odeslání prvních žádostí o platbu do EK. **ČR tak bude trvat na tom, aby koordinační úkoly, resp. funkce mohla být vykonávána více orgány ČS** dle jejich institucionálního nastavení tak, aby tzv. platební funkce mohly být nadále vykonávány orgány vykonávajícími účetní funkci v současném programovém období.

ČR nesouhlasí s aktuálním zněním článku 51 odst. 1, písm. b) a navrhuje upravit textaci tak, aby zohledňovala odpovědnosti subjektů v rámci výkonnostně orientovaného modelu financování. ČR navrhuje text tohoto článku upravit tak, že při posuzování plnění milníků a cílů se nevyžaduje, aby řídicí orgán v rámci kontrol **ověřoval**

podkladové náklady operací a vypouští se vazba na management declaration, aby bylo jednoznačné, že rozhodující je dosažení milníků a cílů a nikoli nákladové ověřování jednotlivých operací, tedy aby postup zohledňoval výkonnostně orientovaný model.

Dále je dle ČR nutné uvést, že pokud porušení právních předpisů nemá vliv na splnění milníků a cílů, pak dané nemá vliv ani na způsobilost operací a dopad na výši podpory EU, tzn. toto porušení právních předpisů nebude podléhat finančním opravám ze strany EK, nýbrž pouze nápravným opatřením na vnitrostátní úrovni.

ČR požaduje jasně vymezit, v jakých případech se jedná o nesrovnalost v souvislosti s plněním milníků, cílů a výstupů (viz definice v článku 4). ČR se domnívá, že současné znění může způsobit problémy a otvírá možnost více výkladů. **ČR dále upozorňuje na nesoulad mezi požadavky v čl. 51 písm. b) a c), kdy na jedné straně nemá řídicí orgán kontrolovat skutečné výdaje projektů a na druhé straně má odhalovat dvojí financování a zajišťovat soulad projektů s aplikovatelným právem.**

V případě článku 51 odst. 1 písm. c) a pro vyjmenované oblasti kontrol, tj. zavedení opatření k zamezení podvodům, korupci, střetu zájmů a dvojímu financování, je dle **ČR žádoucí, aby EK pro období po roce 2028 uvedla vylepšený nástroj Arachne+.**

ČR považuje za nezbytné, aby pro řádný výkon role koordinačního orgánu byla v textu tohoto článku zakotvena povinnost řídicích orgánů **včas poskytovat informace** orgánu vykonávajícímu koordinační funkci pro zajištění řádné koordinace NRPP.

ČR upozorňuje na skutečnost, že ověřování veřejných zakázek nebo veřejné podpory není v mnoha případech bez znalosti podkladových dokumentů, případně souvisejících výdajů možné, stejné jako u dalších faktorů, které by měly být ověřovány (detekovány) podle článku 58 odst. 1 a 2 (podvod, korupci a střet zájmů). **ČR proto požaduje po EK jasně stanovit pravidla, jakým způsobem má ČS ověřovat soulad veřejných zakázek a veřejné podpory s legislativou.**

V rámci článku 51 odst. 1, písm. g) navrhuje ČR úpravu textace tak, aby byl **výraz „přerušena“ nahrazen výrazem „pozastavena“**, jelikož z kontextu jasně vyplývá, že lhůta je pozastavena pouze v době, kdy řídicí orgán nemá informace potřebné k určení dlužné částky, a nikoli přerušena (tj. lhůta není obnovena v plné délce).

ČR dále navrhuje doplnit do článku 51(1) dva body. Monitorovací výbor schvaluje plán hodnocení a je informován o hodnotících činnostech, ale nařízení nedefinuje orgán odpovědný za jeho přípravu. Stejná situace platí pro komunikační rámec.

ČR souhlasí s nastavením funkce auditního orgánu podle článku 53 návrhu nařízení o Evropském fondu a NRPP.

ČR souhlasí s tím, že by mělo dojít k vytvoření více monitorovacích výborů a jednoho zastřešujícího koordinačního výboru v souladu s článkem 54. Vzhledem k tomu, že všechna opatření spadají pod jeden NRPP, by z pohledu ČR měla existovat platforma na národní úrovni, na které by se projednávaly záležitosti týkající se celého NRPP. Pro projednávání záležitostí specifických pro jednotlivé kapitoly NRPP (např. kritéria pro výběr projektů) by dle ČR měly sloužit monitorovací výbory. Koordinační výbor by měl mít přehled o implementaci celého NRPP a zajišťovat jeho monitorování, včetně evaluací, což je zásadní pro udržení konzistence mezi jednotlivými kapitolami a pro efektivní řízení NRPP.

ČR nesouhlasí se zněním a navrhuje odstranit odst. 3, který určuje, že články 55 a 56 by měly být aplikovatelné pro koordinační i monitorovací výbor. Zmíněné články by dle ČR

měly vymezovat pouze monitorovací výbor tak, jak bylo zjevně původně zamýšleno, jelikož v názvech článků je zmíněn pouze monitorovací výbor. Funkce koordinačního výboru a jeho složení by měl dle ČR upravovat zvláštní článek, jelikož se jedná o nový zastřešující orgán na úrovni NRPP jako celku. ČR nepovažuje za vhodné, aby koordinační výbor projednával a schvaloval stejné věci jako monitorovací výbor, což ČR vnímá jako zatěžování celého procesu, nikoliv zjednodušení. Koordinací výbor by z pohledu ČR měl projednávat záležitosti týkající se například úprav NRPP, přesunů prostředků mezi kapitolami, koordinace, řízení a evaluace NRPP, řízení rizik či další prvky horizontálního charakteru.

V rámci článku 55, který upravuje složení monitorovacího výboru, ČR pod způsobem výběru složení monitorovacího výboru rozumí stanovení transparentních a objektivních kritérií, na základě kterých bude nominace probíhat. Pokud pojem „veřejná procedura“ indikuje jakékoliv řízení nad pouhé vymezení kritérií, považovala by ČR zmíněné za administrativní zátěž, nikoliv za zjednodušení.

ČR bude požadovat vyjasnění pojmu “the relevant Member State authorities”. Z pohledu ČR není zřejmé, zda tento pojem zahrnuje i např. věcné odborníky daných ministerstev. Na základě vyjasnění pak bude ČR prosazovat vyvážené zastoupení partnerů.

V případě článku 56, který stanovuje funkce monitorovacího výboru, se ČR domnívá, že zmíněné funkce jsou pravomoci určené pouze pro monitorovací výbor, nikoliv pro výbor koordinační, jehož funkce by měla být na úrovni celého NRPP, z výše zmiňovaných důvodů.

Navržená textace pro strategie územního rozvoje je podle názoru ČR v rozporu s jinými ustanoveními návrhu a současně zavedenou praxí v rámci implementace integrovaných nástrojů.

V souladu se zásadou subsidiarity ČR požaduje, aby ke schvalování strategií docházelo na příslušné územní, nikoli národní úrovni.

ČR nesouhlasí se zněním odst. 3 a 4 v článku 56, protože koordinační výbor by měl z pohledu ČR sloužit jako zastřešující platforma pro celý NRPP. ČR bude usilovat o to, aby koordinační výbor měl možnost vrátit rozhodnutí monitorovacího výboru k přezkoumání. Mělo by se ale jednat pouze o situace, které se týkají celého NRPP, jinak by role koordinačního výboru byla čistě formální a administrativní zátěž. Zároveň ČR upozorňuje, že si v určitém způsobu odstavce protičečí, jelikož pokud má názor monitorovacího výboru přednost před názorem koordinačního výboru, znamenalo by to, že doporučení, které by stanovil koordinační výbor v situaci stanovené v odst. 4, mohl by monitorovací výbor jednoduše vetovat.

HLAVA X – Řízení a finanční pravidla (články 58–70)

ČR bude prosazovat následující úpravu v článku 58 odst. 1. Pokud porušení právních předpisů **nemá vliv na splnění milníků a cílů, nebude toto porušení právních předpisů podléhat finančním opravám** ze strany EK, ale pouze nápravným opatřením na vnitrostátní úrovni

ČR nesouhlasí s navrženou délkou doby požadovanou pro uchování dokumentů v článku 58 (tj. 10 let od 31. prosince roku, ve kterém EK provede poslední platbu ČS, uvedená v odst. 2 písm. i)), která je mnohonásobně delší oproti období 2021–2027 a ČR ji vnímá jako neopodstatněnou. **ČR bude usilovat o její zkrácení alespoň na polovinu nebo změnu okamžiku, ke kterému se váže.**

Při stávajícím návrhu nastavení výkonnostního modelu a absence kontroly výdajů **nelze z pohledu ČR akceptovat prosté ustanovení odst. 2 písm. e) o požadavku na zajištění, že nedojde ke dvojímu financování. ČR bude žádat po EK poskytnutí nástroje či doporučení, jak má ČS tuto povinnost ve výkonnostním modelu naplnit.**

Dále **ČR upozorňuje**, že pro řádné plnění úkonů, za které je ČS zodpovědný, **je nezbytné ze strany EK zajistit včasné zprovoznění a funkčnost nové vylepšené verze Arachne+ a také včasné vydání delegovaných aktů**, tzn. před zahájením implementace.

V případě odst. 2 písm. g) bude ČS prosazovat obdobnou úpravu jako je úprava obsažena v příloze XII nařízení EU 2021/1060, dle které bude ČS povinen zaznamenávat v systému Komise pro řízení nesrovnalostí (IMS) pouze nesrovnalosti týkající se příspěvku EU vyššího než 10 000 EUR. Pro řádné **informování EK o dosaženém pokroku v naplňování cílů**, které EK v této části požaduje, je podle ČR důležité vhodně zvolit termín tak, aby ČS měly k dispozici relevantní data. **Navrhovaný termín 15. února**, uvedený v odst. 3, je za předpokladu vykazování dat platných ke konci předchozího roku **dle ČR zcela nereálný**, některé informace by nemohly být zahrnuty. Pro objektivní vykazování je proto **z pohledu ČR nezbytné tento termín posunout**. Dle zkušeností ČR by kompletní informace o pokroku mohly být poskytnuty nejdříve na konci března. Využití odhadů místo vykazování přesných hodnot, jak se navrhuje, může podle ČR vnést do monitorování nejistotu.

ČR upozorňuje na možný nesoulad ve znění článku 58 a 51, zejména s ohledem na bližší popis toho, co je považováno za příslušnou legislativu. V ustanovení článku 58 odst. 1 je uváděno zcela specificky veřejné zadávání a veřejná podpora. S ohledem na zmiňovaný článek 51 a zaměření řídicího ověřování na cíle a výsledky není z pohledu ČR zřejmé, jak by bylo možné zároveň ověřit např. aplikaci pravidel veřejného zadávání bez podkladových dokumentů, případně souvisejících výdajů. **ČR proto požaduje upřesnit, jak přesně má ČS tuto povinnost naplňovat. V této souvislosti ČR dále upozorňuje, že mezi základními nesrovnalostmi není uvedeno dvojí financování.**

K odst. 2 písm. c) ČR upozorňuje na nejednoznačnost toho, jaké nástroje jsou větou “including the use of data mining tools” myšleny. Z nařízení jednoznačně neplyne, zda je se jedná např. o ARACHNE+ nebo jiné nástroje ČS nebo jakékoliv nástroje. **Znění uvedené v odst. 2 písm. c) ČR nepovažuje za jednoznačné stanovení povinnosti a požaduje proto upřesnění.**

ČR vyjadřuje nesouhlas se zněním článku 59 odst. 3, ve kterém je stanovena povinnost ČS potvrdit v závěrečném balíčku pro poskytnutí jistoty za poslední finanční rok, že celkové platby z EK nepřevyšují částku proplacenou příjemcům, se zohledněním národního příspěvku. Tato povinnost je dle ČR v rozporu s výkonnostním principem, na kterém je celý NRPP založen, a **ČR proto bude požadovat její odstranění.**

ČR vyjadřuje souhlas se zněním článku 60.

V článku 61 odst. 4 ČR vítá tu skutečnost, že EK a Auditní orgán nebudou provádět audit milníků a cílů v žádném roce, v němž již byly předmětem auditu EÚD, za předpokladu, že výsledky auditu EÚD pro tyto milníky a cíle mohou být Auditním orgánem nebo EK použity k plnění jejich příslušných úkolů.

V případě článku 62 ČR vnímá, že zásadní pro stanovení kontrolního systému je ustanovení v článku 58, které požaduje, aby pro ochranu finančních zájmů Unie ČS zavedly účinné a efektivní systémy řízení a kontroly svých NRPP v souladu s klíčovými

požadavky stanovenými v příloze IV a zajistily jejich řádné fungování v souladu se zásadou řádného finančního řízení.

U článku 62 odst. 1 k tomuto požadavku principu jedné kontroly bude z pohledu ČR nutné upravit kontrolní systém doposud známý jako „kontrola podmíněnosti“. ČR upozorňuje, že v současné době však k tomuto postupu, kdyby kontrola u žadatele měla být omezena na jednu kontrolu ročně, **neexistují žádná funkční vodítka a bude velmi problematické takový postup nastavit.** Tuto skutečnost dle ČR zohledňuje i znění ustanovení, pokud připouští výjimku, kdy okolnosti vyžadují více než jednu kontrolu na místě, aby byla zajištěna účinná ochrana finančních zájmů Unie. V tomto ohledu je z postupu vyjmuta povinnost alespoň 1 % kontrolního vzorku (pokud tak nebude upraveno prováděcím právním předpisem EK).

Podle článku 62 odst. 2 se provádění kontrol i nadále řídí oborovými právními předpisy, kontrolním a správním řádem. Tento přístup ČR vítá, protože znamená jednoznačnost postupů, které nejsou děleny na postupy dle evropských předpisů a na postupy národní.

ČR vyjadřuje nesouhlas se zněním článku 63. ČR je přesvědčena, že strukturovanou podobu dat by měl ČS uchovávat pouze v případě, že je daný typ operace implementován/administrován, a zároveň se zohledněním životního cyklu operace. Elektronicky zpracovávána, uchovávána a přenášena by měla dle ČR být pouze data relevantní pro danou operaci, tzn. ne všechny zmiňované údaje jsou nezbytné pro implementaci každé operace. **ČR bude rozporovat i rozsah a objem uchovávaných dat,** neboť ten by měl zohledňovat potřeby administrace a monitorování operace či typu operace. Uvedený rozsah není dle názoru ČR odůvodněn zejména ve vztahu k přenosu do externího systému EK, není zřejmá potřebnost a využitelnost navrhovaných údajů ze strany EK, zejména pokud bude zachován výkonnostní model implementace. Např. sběr údajů o dodavatelích a subdodavatelích se ČR jeví jako nadbytečný v situaci, kdy mají být prostředky propláceny na základě dosažení milníků, nikoli doložení výdajů. Navržený rozsah dat je z pohledu ČR v rozporu s principem zjednodušování a klade nadměrné požadavky na informační systémy odpovědné za uchovávání dat. I přes vícenásobné používání dat, napojení na národní rejstříky a zachování pravidla “only once encoding principle” klade požadavek dle mínění ČR neúměrnou administrativní zátěž na příjemce a konečného příjemce dotace. Zároveň jsou požadována data, která nemusí být na národní úrovni známá, např. u zahraničních subjektů. ČR upozorňuje, že dokud nevznikne mezinárodní rejstřík, který by umožňoval data zahraničních subjektů důvěryhodně verifikovat, nemůže ČS garantovat jejich validitu. Rozsah evidovaných dat o operacích by tak dle ČR měl být na ČS s ohledem na naplnění požadavků monitorování a vykazování vůči Komisi na úrovni NRPP.

U článku 64 ČR v oblasti transparentnosti vnímá, že nový návrh přináší povinnosti podobné předchozím obdobím, ale rozšiřuje je o nové požadavky v SZP. **ČR oceňuje snahu o větší otevřenost, ale vidí rizika v objemu a srozumitelnosti dat** (viz pozice ČR k článku 63), **pokud by všechny typy podpory měly být v jednom dokumentu.** Výjimky v SZP mohou dle ČR zveřejněné informace komplikovat. Přenos dat na jednotný portál EK považuje ČR za technicky náročný a přepočty na eura mohou způsobit nejasnosti. **ČR je připravena spolupracovat na řešeních, která zajistí efektivní a jasnou transparentnost pro všechny.**

ČR vyjadřuje nesouhlas se zněním článku 65. ČR vítá posilování výkonnostních prvků v rámci budoucích nástrojů ve sdíleném řízení, vnímá však také nezanedbatelná rizika, pokud by byl výkonnostní model plateb mezi EK a ČR vyžadován jako jediný možný. Výlučně výkonnostní princip vychází ze zkušenosti s implementací doposud neukončeného Nástroje

pro oživení a odolnost a spočívá v modelu, v rámci kterého nejsou v žádostech o platbu do EK ze strany ČS vykazovány způsobilé výdaje, nýbrž částky odpovídající dosaženým milníkům a cílům předem sjednaných v NRPP. ČR upozorňuje, že při vykazování milníků a cílů bez vazby na náklady nelze vždy plně zhodnotit efektivnost výdajů vynakládaných z rozpočtu EU. Z hlediska ČS systém vede k obtížně předvídatelnému finančnímu řízení na úrovni státního rozpočtu s rizikem nenaplnění očekávaných příjmů státního rozpočtu, neboť zatímco jeho výdaje budou reflektovat skutečné výdaje příjemců, příjmy budou navázány striktně na plnění výkonnosti, která bude časově za výdaji zaostávat. Tento časový rozdíl bude také snižovat prostor pro řádné plnění pravidla dekomitmentu a může vést až ke ztrátě alokace pro ČS. Na úrovni příjemců přitom nový model zjednodušení dosud nepřinesl, neboť ti ve většině případů musí vykazovat způsobilé výdaje a dodržovat stávající objem povinností, který může být navíc doplněn o podmínky týkající se výkonnosti. Proto bude ČR prosazovat úpravy, které umožní eliminovat výše uvedená rizika, zachovat plynulost a předvídatelnost finančních toků a snížit související rizika pro státní rozpočet. U článku 65 je třeba dále vyjasnit, jak budou definovány částky pro žádosti o platbu („amounts justified by the fulfilment of milestones and targets or corresponding outputs for other interventions“), tzn. zda se jedná o tzv. výplatní hodnoty

ČR však bude požadovat, aby ve výkonnostním modelu byla snížena administrativní náročnost při vykazování splnění milníků a cílů oproti současnému nastavení v Nástroji pro oživení a odolnost, zejména aby byly vyžadovány pouze dokumenty a informace, které souvisí se splněním milníků a cílů.

ČR zdůrazňuje, že přechod na výsledkově orientovaný model je možný a přínosný pouze tehdy, pokud EK současně připraví legislativní a metodický rámec, který usnadní přípravu a realizaci investic. Tento rámec musí být jednoduchý, jasný s cílem vyhnout se zbytečné administrativní zátěži. Zvláštní pozornost musí být věnována složitým strategickým investicím s vysokým multiplikačním efektem, které jsou často etapovité a vyžadují postupné financování. Pro tyto projekty musí existovat přizpůsobené mechanismy hodnocení a financování, jinak hrozí, že výsledkový model bude brzdou namísto motorem evropských investic.

ČR podporuje ustanovení, které umožní ČS zasílat žádosti o platbu do EK až šestkrát ročně, současně ale z návrhu nařízení vyplývá, že žádosti lze v kalendářním roce zaslat pouze do 31. října (článek 65 odst. 4). ČR bude usilovat o odstranění tohoto omezení (a o prodloužení lhůty do 31. prosince), a to za účelem zachování plynulého cash-flow z rozpočtu EU směrem k ČS a prodloužení lhůty pro dekomitment. Zmocnění v odst. 8 pro EK k provádění změn v přílohách VIII (pokyny k posouzení plnění milníků a cílů) a IX (zpráva o pokroku v implementaci opatření NRPP) pomocí delegovaných aktů snižuje právní jistotu pro ČS, kdy v průběhu implementace NRPP může docházet ke změnám přístupů k posuzování jeho plnění.

Článek 66 stanoví pravidla pro přerušení běhu platební lhůty ze strany EK, článek 67 pak pravidla pro pozastavení plateb. **Podmínky přerušení, resp. pozastavení plateb, jsou však stanoveny velmi vágně a ČR bude usilovat o jejich zpřesnění za účelem lepší předvídatelnosti.** ČR bude požadovat také vyjasnění metody výpočtu pozastavené platby v případě nesplnění milníku či cíle. **ČR bude dále požadovat, aby se přerušení, resp. pozastavení, týkalo pouze té části žádosti o platbu, která je dotčena pochybením či nedostatkem, přičemž zbytek žádosti by měl být ČS proplacen. Pozastavení plateb z důvodu rozhodnutí Rady o nedostatečné nápravě nadměrného schodku veřejných financí (článek 67 odst. 1 písm. e) považuje ČR za kontraproduktivní.**

Článek 68 stanoví pravidla pro provedení finančních oprav ze strany EK, přičemž možnost finanční opravy se omezuje na situaci pozastavení plateb na dobu delší než šest měsíců bez zjednání nápravy v případě nedostatečné opravy související s podvodem, korupcí nebo střetem zájmů, vážné porušení podmínek ČS podle článku 58, nedostatečné opravy nenaplnění milníku, cíle, resp. výstupu, a zpětné anulace milníku či cíle, na který již byla provedena platba z rozpočtu EU (reversal) (článek 68 odst. 1). V případě nemožnosti určit výši finanční opravy „s vynaložením rozumného úsilí“ lze stanovit finanční opravu formou extrapolace nebo plošné opravy, přičemž EK postupuje v souladu s postupem popsáním v příloze nařízení (článek 68 odst. 2, Annex XIV). **ČR považuje za nutné, doplnit ustanovení, dle něhož může ČS v případě dohody s EK prostředky podléhající finanční opravě ze strany EK v rámci NRPP znovu využít (obdoba článku 104 odst. 4 nařízení EU 2021/1060).** Článek 68 odst. 5 pak upravuje povinnost navrátit platby související s opatřeními, která byla při revizi NRPP vypuštěna. ČR bude požadovat, aby tato povinnost platila pouze pro případy, kdy je revize plánu iniciována ze strany ČS.

Článek 69 odst. 1 zakotvuje pravidlo trvalosti opatření, přičemž **ČS mají povinnost zajistit, aby veškeré cíle a milníky zůstaly zachovány nejméně pět let od okamžiku, kdy EK proplatila žádost odpovídající dosaženému milníku či cíli.** Vzhledem k tomu, že takto nastavené pravidlo pro trvalost operací bude obtížně převoditelné na úroveň příjemce, **bude ČR usilovat o zpřesnění, resp. vysvětlení tohoto ustanovení.** Článek 69 odst. 2 pak stanoví postup EK v případě zjištění nedodržení trvalosti opatření, který může vyústit v přerušení běhu platební lhůty, pozastavení platby či finanční opravu. Obdobný postup platí pro situaci, kdy ČS sám informuje o anulaci vykázaného milníku či cíle. Tato opatření se přitom v zásadě nepoužijí u opatření k posílení sociální soudržnosti ve smyslu článku 3 odst. 1 písm. c). **Z pohledu ČR je třeba blíže vysvětlit požadavek na nezpůsobilost operací podporujících přemístění (článek 69 odst. 4), případně přemístění definičně vymezit v článku 4.** ČR vítá, že se ustanovení o udržitelnosti nevztahuje na specifické cíle ESF (článek 3 odst. 1 písm. c)), přičemž bude navrhopvat, aby z aplikace článku 69 byly dále vyňaty všechny intervence, které nebudou obsahovat investice do infrastruktury.

V článku 70 odst. 6 a odst. 9 ustanovené zavedení povinnosti ČS implementovat evropský systém monitoringu půdy pro ČR znamená zcela nový prvek, který dosud nebyl součástí systému IACS a bude znamenat navýšení administrativní zátěže jak na straně úřadů, tak na straně farmářů. Přičemž z pohledu ČR není vůbec jasné, jaké budou jeho základní vlastnosti a pravidla. Navíc pro systém je navrženo v odst. 9 zmocnění pro prováděcí akt EK. **Pro ČR je zásadní, aby EK včas poskytla detailnější výklad k systému, tak aby byl poskytnut dostatečný časový prostor pro implementaci, případně umožnit jeho postupné zavádění.**

HLAVA XI – Specifický typ podpory (články 71–79)

V článku 71 odst. 6 ČR vítá zachování zjednodušení kombinace FN s dotací v jedné operaci, kde však ČR doporučuje zmírnit podmínku převažujícího finančního produktu proti dotaci. ČR považuje za vhodné ponechat rozložení výše finančního produktu a dotace v rámci jedné operace dle výsledků zhodnocení FN, postavené na analýze aktuálních tržních a dalších podmínek v daném ČS. ČR je přesvědčena, že rozvolnění této podmínky přinese možnost flexibilnějšího využívání FN.

V článku 71 odst. 10 ČR navrhuje, aby se s úroky a dalšími výnosy, tedy se zdroji uvedenými v odst. 10, zacházelo obdobným způsobem jako se zdroji navrácenými zpět do FN, a nebyly odečítány od celkové podpory. ČR v této souvislosti neshledává opodstatnění pro odlišný přístup k úrokům a dalším výnosům, jež připadají na podporu z Fondu poskytovanou na FN. Odečítání od celkové podpory je administrativně složitý proces komplikující uzavírání FN pro ŘO i platební orgán.

V článku 72 odst. 1 a článku 73 odst. 5 ČR požaduje doplnit/umožnit provádění rovněž administrativního ověřování, nejen pouze ověřování na místě.

V článku 74 ČR oceňuje podobu, která umožňuje ČS v souladu s jeho prioritami a potřebami aplikovat různorodé formy územního rozvoje. S ohledem k významu urbánní politiky a jejím specifickým doporučuje ČR věnovat urbánnímu rozvoji samostatný článek.

ČR je toho názoru, že územně specifický přístup (tzv. place-based approach), zmiňovaný v článku 75, **musí být jedním z hlavních principů fungování Fondu, s výjimkou oblastí vnitřních záležitostí.** Je proto připravena využít všech možností skýtaných NRPP pro jeho náležité uplatnění.

Podobně je pro ČR důležité, aby se integrovaně přistupovalo nikoli pouze k územím, jejichž marginálnost plyne ze Smlouvy (zejména článek 174), ale tak, aby pro území, kde je to žádoucí a kde stanovuje příslušná legislativa členského státu, existovala možnost vytvořit rozvojovou strategii, ideálně pro funkční území.

Dále u článku 75 ČR požaduje zapracování úprav ve vztahu k posílení urbánního prostoru (v rámci článku není explicitní vazba na nástroj ITI a udržitelný rozvoj měst, ačkoliv jsou s integrovaným urbánním rozvojem dle příloh svázány). **ČR rovněž upozorňuje na terminologickou nekonzistenci čl. 74 a 75 a jejich průmětu v přílohách V, VII a XV** (např. pojem udržitelný rozvoj měst byl do kompromisní verze návrhu nařízení doplněn do čl. 74, nikoliv však do čl. 75). ČR proto navrhuje doplnění překlenující uvedené nedostatky.

ČR současně navrhuje v článku 76 doplnit ustanovení, jež vychází ze stávající úpravy nařízení EU 2021/1060: **Podpora budování kapacit a přípravné akce na podporu návrhu a budoucího provádění strategie je způsobilá bez ohledu na to, zda je následně strategie vybrána k financování. ČS také může stanovit minimální podíl národního přidělu vyčleněný na komunitně vedený místní rozvoj.**

V případě článku 77 je z pohledu ČR žádoucí, aby byla možnost využití paušální částky, jakož i ostatních typů metod zjednodušeného vykazování nákladů a jejich limity flexibilní pro ČS na základě jeho potřeb, a to vzhledem k široké škále aktivit, která je v rámci metody LEADER podporována.

ČR má výhrady ke znění článku 78. Článek je z pohledu ČR nekonzistentní se zbylým textem nařízení, ve kterém není upravena způsobilost výdajů. Článek stanoví, že pokud celkové odhadované náklady na operaci nepřesahují 400 000 EUR, má podpora poskytovaná příjemci formu ZMV nebo FNN, s výjimkou operací, u nichž podpora představuje veřejnou podporu. S ohledem na počet a variabilitu plánovaných aktivit je **ČR toho názoru, že EK by neměla stanovovat omezení pro to, jakou formu financování má ČS použít vůči příjemcům v oblastech SZP a SRP.**

V ostatních oblastech politiky (vyjma SZP a SRP) ČR požaduje snížení stanoveného limitu a úpravu textu, aby byl jednoznačný, a přinesl právní jistotu, za jakých podmínek

Ize ZMV a FNN využít. ČR trvá na tom, aby bylo stanoveno, že daná povinnost je splněna i v případě využití paušální sazby kalkulované ze skutečných výdajů. Rovněž ČR považuje za nezbytné stanovit “off the shelf ZMV“, způsoby nastavení a základní pravidlo pro kontroly a audit ZMV a FNN.. ČR dále upozorňuje, že vzhledem k minulým obdobím, kdy sazby byly nastaveny z úrovně EK, ČS nemají historická data, na kterých by sazby ZMV mohly nastavit. ČR dosud využívala jednotlivé ZMV na základě jejich explicitního vymezení v příslušných nařízeních k implementaci fondů (např. Nařízení EU 2021/1060) nebo na jejich základě stanovených. Z pohledu ČR zcela chybí definice typů ZMV, pravidla pro nastavení ZMV a FNN, včetně způsobu vyjednávání, role auditního orgánu, dále nejsou uvedeny metody výpočtu, což indikuje, že dané bude v gesci ČS a každý ČS tak k tomu může přistoupit po svém. ČR je přesvědčena, že článek 78 by bylo potřeba více rozpracovat.

U článku 79 by ČR uvítala opět bližší rozpracování pravidel pro fázování operací v pokynu EK pro ukončování 2021–2027 i vzhledem k tomu, že se očekává zcela odlišný model financování podpory EU pro druhou fázi operace.

HLAVA XII – Sociálně klimatický fond a Modernizační fond (články 80–83)

ČR v rámci článku 80 vítá odst. 4 umožňující ČS rozhodnutí o derogaci od odst. 3, a tedy možnost pokračování implementace Sociálně klimatického fondu dle tohoto nařízení.

ČR vítá návrh propojit investice Modernizačního fondu s ostatními nástroji dle článku 82 a sdílí cíl postupné dekarbonizace, který napomáhá splnit unijní ambici dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Současně však ČR považuje za zásadní, aby nová pravidla nezúžila tematickou ani technologickou volnost fondu a nepřinesla nadměrnou administrativní zátěž. ČR proto podporuje článek 82 pod podmínkou, že detailní výběr projektů zůstane národní kompetencí ve spolupráci s investičním výborem, a dále, že bude zachována i flexibilita při změnách v tříletém výhledu. Flexibilita je třeba pro reakci na technologický, ekonomický i politický vývoj, tak aby Modernizační fond mohl efektivně reagovat a zajistit co nejefektivnější veřejnou podporu dekarbonizačním investicím.

HLAVA XIII – Institucionální a závěrečná ustanovení (články 84–90)

Návrh představuje přímou novelizaci finančního nařízení, která souvisí s přechodem na výlučně výkonnostní model. ČR vzhledem k nedostatečné podpoře ze strany dalších ČS již nadále nebude usilovat o zachování modelu s využitím ročních účtů, resp. výkazu výdajů.

PŘÍLOHY (I–XVIII)

Příloha I – III (Příloha I – Metodika pro výpočet finančního příspěvku Unie pro každý ČS podle čl. 10 odst. 2 písm. a); Příloha II – Metodika pro výpočet minimální částky pro méně rozvinuté regiony; Příloha III – Metodika pro výpočet finančního příspěvku Unie pro každý ČS v rámci plánu Interreg)

S ohledem na množství výzev, kterým EU čelí, bude pro ČR zásadní, aby pokles národních obálek nebyl příliš citelný, a bude proto podporovat a prosazovat vytvoření záchranných sítí (nebo obdobných opatření) ke zmírnění poklesu a maximální synergie, vč. flexibility ve využití prostředků z ostatních částí evropského rozpočtu.

ČR obecně podporuje stanovení minimálních alokací pro jednotlivé ČS na klíčové oblasti/politiky definované ve smlouvách. V tomto kontextu bude ČR po EK požadovat detailnější informace k metodice výpočtu a užitým datům a bude podporovat a prosazovat takové ukazatele, které budou jednoduché, přehledné a nebudou ČR v rámci výpočtů alokace znevýhodňovat.

ČR bude během vyjednávání usilovat zejména o **navýšení záchranné sítě** v obecném klíči z Komisí navržených 80 %. Záchranná síť je pro ČR zásadní, bez její existence by alokace ČR byla méně než poloviční. ČR bude zároveň požadovat u výpočtu dle klíče v bodě A (obecný klíč) **zahrnout** do výše alokace přidělené v rámci sdíleného řízení v současném období 2021-2027, která je základnou pro srovnání (a aplikaci záchranné sítě) rovněž **transfer z Kohezního fondu do CEF**, který byl součástí alokací kohezních ČS. Jeho vynechání ČS dotčené záchrannou sítí či zastropováním v období 2028-2034 poškozuje.

ČR bude v průběhu vyjednávání požadovat rovněž úpravu výpočtového klíče v bodě B týkajícího se oblastí vnitřních věcí. Do části „borders“ bude ČR požadovat doplnit jako proměnnou pracovní zátěž na mezinárodních letištích, obdobně ke klíči stanoveném pro období 2021-2027 v nařízení 2021/1148. Zároveň bude ČR požadovat doplnit zpřesnění jednotlivých kritérií a informací, jak se provádí výpočet. Oproti minulému období je alokační klíč extrémně stručný a postrádá jasné parametry pro výpočet.

Příloha IV – Klíčové požadavky na řídicí, kontrolní a auditní systémy ČS

V příloze IV z pohledu ČR došlo k přeformulování klíčových požadavků oproti období 2021-2027, princip však zůstává zachován. ČR očekává, resp. bude požadovat od EK větší míru detailu k jednotlivým klíčovým požadavkům minimálně na úroveň hodnotících kritérií, a to například formou guideline, methodological note apod. v dostatečném časovém předstihu, a zároveň očekává ze strany EK i zohlednění specifik nového výkonnostního modelu, kde bude nutné vyjasnit povinnosti a oprávnění, zejména ve vztahu k naplňování širších legislativních požadavků.

Příloha V – Vzor NRPP

ČR se domnívá, že je potřeba vyjasnit postup při vyplňování jednotlivých tabulek. Často není zřejmé, zda jsou všechny položky povinné (např. tabulka k regionálnímu rozměru) či ne. ČR požaduje ze strany EK doplnit vysvětlivky k jednotlivým tabulkám.

Příloha VI – Metodika pro příspěvek na sociální cíle

Soupis oblastí, na které mají ČS koncentrovat prostředky v souladu s Evropským pilířem sociálních práv, tj. sociální začleňování, materiální pomoc nejchudším osobám, záruky pro děti a záruky pro mladé), odpovídá oblastem, na které je vyžadována tematická koncentrace v období 2021-2027. Za pozitivní lze z pohledu ČR označit, že nejsou stanoveny žádné minimální částky pro jednotlivé oblasti, posouzení dostatečnosti alokace bude tedy provedeno ze strany EK individuálně při vyjednávání NRPP.

Z hlediska provazby na jiné části legislativního balíčku ČR upozorňuje na následující:

- Z nařízení není jasná vazba mezi požadavkem vyčíslit příspěvek na oblasti uvedené v příloze VI a požadavkem vyčlenit alespoň 14 % zdrojů NRPP na sociální cíle EU. Do limitu 14 % se dle návrhu EK načítají také intervence mimo specifické cíle dle článku 3c, zatímco příloha VI vyčísluje jen intervence ESF, tj. dle článku 3 písm. c), a to ještě jen ve čtyřech výše uvedených oblastech.
- Článek 5 návrhu nařízení o ESF předpokládá, že ČS budou řešit výzvy plynoucích z demografické změny, zatímco v příloze VI tato oblast zmíněna není. Vzhledem k relevantnosti tématu bude ČR požadovat, aby řešení dopadů demografické změny a stárnutí populace bylo explicitně doplněno mezi oblasti uvedené v příloze VI.
- ČR bude usilovat o lepší provázání přílohy VI s návrhem nařízení o ESF i v dalších oblastech – např. u materiální pomoci nejchudším osobám ESF nařízení v článku 6 uvádí, že ji ČS podporovat mohou, příloha VI tohoto nařízení uvádí, že musí. U záruk pro děti a záruk pro mladé ESF nařízení pouze v preambuli zmiňuje, že by je ČS měly podporovat, příloha VI podporu předpokládá.

Příloha IX – Podávání zpráv o pokroku v provádění opatření Plánu

ČR vítá návrh vzorové tabulky pro vykazování pokroku v implementaci NRPP, nicméně shledává návrh na vykazování v nesouladu s textací nařízení i nařízení k výkonnostnímu rámci. Návrh vykazování dle ČR neodpovídá struktuře šablony plánu z Přílohy V a z pohledu ČR nejsou tak jasná zdrojová data pro vykazování. Není zřejmé, jak pokrok identifikovat (číselně/textově) ani za jaký zdroj financování.

ČR se domnívá, že přílohu je nezbytné více upřesnit a specifikovat způsob plnění. Rovněž ji ČR neshledává za v souladu s textací nařízení k výkonnostnímu rámci, kde se kategorie intervencí i indikátory váží na úroveň "Measure" a kde je i ukotven požadavek na poskytování informací o pokroku za jednotlivé výstupové indikátory, což příloha IX neobsahuje.

Příloha X – Vzor pro prognózy částky pro žádost o platbu

Příloha určuje formát odhadů žádostí o platbu, které mají být dle článku 50 písm. d) zasílány do EK vždy do 31. ledna a 30. července. Uvádí se odhadovaná částka za každou žádost o platbu včetně předpokládaného data předložení žádosti, a to pro aktuální a následující rok. S ohledem na obtížné stanovení predikcí za jednotlivé žádosti o platbu (až 6 ročně) bude ČR usilovat o to, aby odhady nebyly uváděny po žádostech, ale jako souhrnné částky za celý aktuální a následující rok. Z návrhu rovněž není zřejmé, zda se použití přílohy vztahuje pouze na NRPP či zahrnuje i plán Interreg.

Příloha XI – Vzor pro žádosti o platbu

Příloha určuje formát žádosti o platbu dle článku 65 odst. 2, který nepředpokládá vykazování skutečných výdajů. V žádosti o platbu tedy budou uvedeny pouze identifikační údaje k jednotlivým splněným milníkům, jejich dosažené hodnoty a celková žádaná částka v rozdělení na částky za splněné milníky a cíle a ostatní opatření. Celková žádaná částka je navíc rozdělena na část financovanou granty a půjčkami. ČR souhlasí s podobou přílohy XII a XIII.

Příloha XIV – Stanovení výše paušálních finančních oprav

Příloha stanoví principy a konkrétní procentuální sazby pro uplatnění plošných oprav (flat-rate) v návaznosti na úpravu článku 68 odst. 2 s přihlédnutím k principu přiměřenosti, resp. závažnosti zjištěného pochybení v nastavení řídicího a kontrolního systému ČS.

Příloha XV – Akce Unie podporované prostřednictvím nástroje

Pro ČR je v této oblasti důležité, aby na krizové situace spadající pod (bývalý) Fond solidarity EU byly alokovány jasné prostředky a aby mechanismus byl jednoduchý a rychlý (zejména pro aktivaci/žádost) a nebyl administrativně příliš náročný (zejména pro následné vykazování). Možnost požádat automaticky o pomoc při splnění limitu rozsahu škod by dle názoru ČR měla zůstat v platnosti.

Příloha XVI – SFC2027: elektronický systém pro výměnu údajů mezi ČS a Komisí

ČR vyjadřuje nesouhlas se zněním přílohy XVI. ČR se domnívá, že zásadní výzvou, kterou nové období pro ČS přináší, je způsob předávání údajů EK. Pokud je v legislativě nastaveno povinné automatizované přenášání údajů, musí dle ČR pro tuto aktivitu být nachystán příslušný řídicí systém, tedy před zahájením období musí být nejen zprovozněno samotné SFC, ale i známa detailní specifikace přenosů dat. ČR zdůrazňuje, že musí být řádně popsáno rozhraní až na úroveň konkrétních atributů a zpracovaných validačních kontrol. Nedostatečná příprava na straně SFC dle ČR vede ke zvyšování finanční náročnosti nejen na vytvoření a údržbu samotného rozhraní, ale i na rozvoj národních systémů v případě, že je z důvodu prodloužení s nastavením automatizovaných přenosů nutné zadávat data uživatelsky do SFC a tato následně propst zpětně do informačního systému ČS.

ČR bude požadovat doplnění povinnosti EK včasného zprovoznění nejen SFC2028, ale i vytvoření potřebné dokumentace rozhraní směrem ke ČS, a to s dostatečným předstihem před zahájením období 2028–2034. Zároveň bude ČR požadovat stanovení pravidelné aktualizace této dokumentace a systém včasného oznamování změn v zpracovaných funkcích systému i rozhraní, zejména v souvislosti s plánem ročních aktualizací SFC dle odst. 3.6.

Dále z textu dle ČR není jasné, jaký systém bude pro období 2028+ používán, je v něm nesoulad mezi označením SFC2028 (oficiální zkratka) a SFC2027 v názvu přílohy i dále v textu. Kapitola tak z pohledu ČR působí zmatečně a její revize je žádoucí.

Předběžná analýza očekávaných dopadů na ČR

Stručné vyhodnocení dopadů

Jedná se o návrh EK, který bude dále diskutován ČS na pracovních formacích Rady pro obecné záležitosti (PS B.05) a s Evropským parlamentem. Nařízení bude přímo aplikovatelné ve všech ČS a nebude mít legislativní dopad na právní řád ČR.

Dopad na státní rozpočet

Jedná se o legislativní návrh EK, který bude dále diskutován. Návrh samotný nemá prozatím přímý dopad na státní rozpočet. Dopad na státní rozpočet však bude mít počínaje rokem 2028, určený až výsledkem jednání k balíčku nařízení k podobě kohezní politiky v období 2028–2034 a k víceletému finančnímu rámci EU, přičemž klíčovými faktory budou zejména objem rozpočtu EU, výše alokace pro ČR na kohezní politiku a podmínky čerpání, včetně zejména výše národního spolufinancování a způsobilosti DPH.

Dopad na ostatní veřejné rozpočty

Předložený dokument nemá konkrétní dopad na ostatní veřejné rozpočty ČR.

Dopady na podnikatelské prostředí a mezinárodní konkurenceschopnost ČR

Předložený dokument nemá konkrétní přímý dopad

Sociální dopady

Předložený dokument nemá konkrétní přímý dopad

Environmentální dopady

Předložený dokument nemá konkrétní přímý dopad

Další relevantní dopady

Nejsou známy.

Pozice ČR k hodnocení dopadů regulace (Impact Assessment - IA)

Pokud jde o design plánu, EK realizovala IA, přičemž ze tří variant (cost-based model – financování s možností vyplácení prostředků na základě výkonnosti, financování na základě dosažených výsledků – výkonnostní model nebo hybridní model) jako nejvhodnější identifikuje druhou variantu. ČR doporučuje příklon k hybridnímu modelu. Z hlediska modelu řízení EK vybírá sdílené řízení před přímým, v tomto případě ČR souhlasí.

Z hlediska rozsahu, EK nejlépe hodnotí jeden celistvý plán pro jeden ČS před samostatnými oblastmi podpory. ČR preferuje samostatnou SZP a politiku vnitřních věcí.

Pozice zástupců sociálních a hospodářských partnerů, zástupců samosprávy, nestátních neziskových organizací a dalších relevantních aktérů

Pozice stran zástupců sociálních a hospodářských partnerů, zástupců samospráv, nestátních neziskových organizací, církví, akademické sféry a dalších osob budou předloženy v rámci resortní koordinační skupiny během řádného připomínkového řízení. Veškeré došlé

připomínky a návrhy na změny budou vypořádány a v případě, že budou akceptovány, budou promítnuty do rámcové pozice.

Centrum pro dopravu a energetiku, z.s. spolu s dalšími organizacemi zdůrazňuje nutnost zakotvení principu skutečného partnerství ve všech EU fondech a zajištění přístupu občanské společnosti k financím nejen přes program AgoraEU. Partnerství musí být reálné, s maximálně 50 % hlasovým podílem státu v rozhodovacích procesech. Dále je třeba umožnit všem partnerům plnohodnotnou účast prostřednictvím zpřístupnění financí z OP Technická pomoc i neziskovému sektoru.

Asociace pracovní rehabilitace, z. ú. vítá návrh víceletého finančního rámce EU 2028–2034 a zdůrazňuje nutnost systematické podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP). Prioritami jsou programy pracovní integrace OZP využívající nástroje pracovní rehabilitace, prevence ztráty pracovní schopnosti, celoživotní vzdělávání a sociální inovace propojující zdravotní, sociální a pracovní oblast. Podpora OZP musí být pevnou součástí NRPP v rámci ESF, jinak nelze naplnit cíle spravedlivé a inkluzivní Evropy.

Další nestátní neziskové organizace zdůrazňují význam podpory klimatické spravedlnosti, udržitelné transformace venkova, důsledné uplatňování principu „nezpůsobuj významnou újmu“ a vyloučení podpory fosilních projektů či intenzivního zemědělství. Vyzdvihují také zvýšení prostředků na boj proti chudobě a vyloučení, což je zásadní i pro podporu romské komunity. Zdůrazňují nutnost podpory systematického rozvoje wellbeingu dětí a mladých lidí, včetně školních psychologů, podpůrných týmů, vzdělávání pedagogů a spolupráce s rodiči. Zároveň požadují zjednodušení administrativy, aby financování bylo dostupné i menším organizacím a reagovalo na rozmanité potřeby komunit.

Pozice členských států

Od svého zveřejnění je návrh nařízení o Evropském fondu a NRPP, v rozdělené podobě do devíti tematických bloků, projednáván na Ad hoc pracovní skupině k víceletému finančnímu rámci – Národní a regionální partnerství (dále jen AH WP MFF-NRP), kde se v průběhu vyjednávání dospělo během současného kyperského předsednictví (dále jen CY PRES) k diskusi finálního kompromisního textu pro tematické bloky 1-8, včetně příloh s cílem dosáhnout během června tzv. částečný obecný přístup (Partial General Agreement) pro vyjednávání Rady EU s Evropským parlamentem.

SK, LT, PL, ES, HU, CZ jsou skeptičtí ohledně přijetí PGA jako balíčku. Naopak státy jako NL, DE, DK, SE jsou pro přijetí PGA v červnu 2026 s drobnými úpravami.

Nicméně i ČS, které podporují ambice CY PRES mít PGA v červnu, měly řadu návrhů, které jsou poměrně zásadního charakteru. Např. DE chce mít možnost, aby bylo možné mít alespoň neformální schválení per kapitolu a regiony tak mohly začít implementovat.

Na posledním jednání AH WP MFF-NRP dne 27. května 2026 měly ČS k textu všech bloků a příloh řadu zásadních připomínek. Nejčastěji zmiňovanými problematickými oblastmi byla definice zemědělce, požadavek na zohlednění východní hranice, nejasnosti a propojení s negoboxem, nesoulady mezi nařízením o výkonnostním rámci a nařízením o Evropském fondu a NRPP, rozšíření Unity safety net, výjimky z doby udržitelnosti, proporcionalita v případě finančních oprav apod. Nejvíce zásadních připomínek měly ČS k bloku 7, který se týká SZP a SRP.

Některé ČS drží výhradu přezkumu k přílohám nařízení o Evropském fondu a NRPP, které jsou poměrně komplexní a nebyly dostatečně projednány na skupině.

Pozice EK a EP

EK je předkladatelem návrhu nařízení. Návrh nařízení o Evropském fondu a NRPP je předmětem diskusí v rámci dotčených výborů EP. EP by měl své stanovisko k návrhu nařízení o Evropském fondu a NRPP zveřejnit ve 2. polovině tohoto roku.

Předpokládané změny právního řádu ČR

Jedná se o dokument, který nemá dopad na právní řád ČR.

Projednání v Parlamentu ČR

Gestor nebude navrhopat komorám Parlamentu ČR, aby konstatovaly rozpor dokumentu se zásadou subsidiarity. Poslanecká sněmovna ČR dosud nerozhodla, zda bude dokument projednávat. Senát ČR (Výbor pro záležitosti Evropské unie Senátu PČR) se bude návrhem zabývat.

Příloha rámcové pozice